

DR. RAVASZ LÁSZLÓ ÜGYVÉD

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

IV/789-2/2025

Alkotmánybíróság

IV/789-1/2025

Érkezett:

2025 APR 28.

Érkezés módja

☐ POSTÁN

☒ @

EGYÉB:

Példány:

1

Melléklet:

2

Kezelőiroda:

du

Tisztelt Alkotmánybíróság !

Az alábbi alkotmányjogi panasz kérelmet terjesztem elő egységes szerkezetben elévülés megállapítása iránti eljárásban:

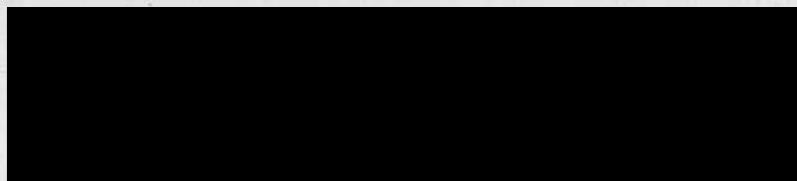
Eljáró bíróság: Pesti Központi Kerületi Bíróság és Fővárosi Törvényszék és Kúria

Peres felek személyi adatai:

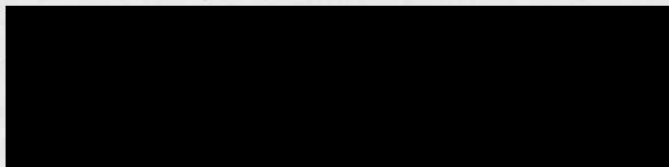
I.r. felperes: Szabó Izabella – adós/zálogkötelezett

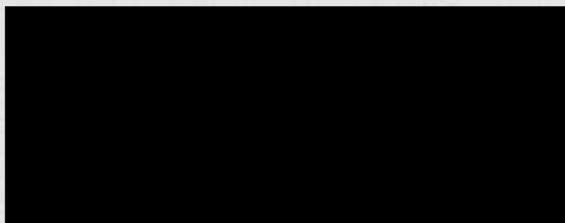
II.r. felperes: Szabó Károly – zálogkötelezett/készfizető kezes

Alperes:

I-II.r felperes jogi képviselője: dr. Ravasz László egyéni ügyvéd

A Pesti központi Kerületi Bíróság 25.P.51.925/2022/13/I. számú ítéletével a keresetemnek helyt adott. A Fővárosi Törvényszék 43.Pf.634.325/2023/2. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetemet elutasította. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.VI.20.623/2024/4. számú ítéletével a másodfokú ítéletet a hatályában fenntartotta. Véleményem szerint a kúriai ítélet az alábbiak miatt jogszabálysértő.

A deviza alapú jelzálog kölcsönök esetén a kölcsönszerződést közjegyzői okiratba foglalták. Ennek következtében a Vht. 23/C.§ -a alapján közvetlen végrehajtás rendelhető el. A végrehajtási záradék kibocsátása során a közjegyző nem vizsgálhatja azt, hogy a kölcsönszerződés érvénytelen-e. Az érvénytelen kölcsönszerződés alapján kibocsátott végrehajtási záradékkal elrendelt végrehajtás csak úgy szüntethető meg a Vht.56.§ (1) bekezdése alapján, ha ezt megelőzően peres eljárásban megállapításra kerül a kölcsönszerződés érvénytelensége. Ebben az esetben a végrehajtás megszüntetése mellett a végrehajtás megszüntetését követő 5 éven belül kérhető a Vht.56.§ (4) bekezdése alapján az hogy a végrehajtást kérő térítse vissza az adósnak a végrehajtás során neki kifizetett összeget. E mellett az EUB C-415/11 számú ítélete szerint hatékony jogvédelmet kell biztosítani az adósnak a közvetlen végrehajtással szemben. Ezen jogvédelem csak akkor biztosítható a magyar jog szerint, ha a biztosítva van a lehetőség az adós részére az, hogy a kölcsönszerződés érvénytelenségének a megállapítását és így a Vht.56.§ (1) bekezdése alapján a közvetlen végrehajtás megszüntetését kérje. Itt szükséges megjegyezni, hogy jelenleg már esélye sincs arra az adósnak, hogy hatékony jogvédelemben részesüljön a közvetlen végrehajtással szemben. A Kúria minden előzmény nélkül a több évtizedes bírói gyakorlattal ellentétben 2023. év végén elfogadta a 9/2023.JEH határozatot amely szerint a deviza alapú kölcsönszerződés felmondása után sem alkalmazható a Ptk.327.§ (3) bekezdése az elévülés megszakadása tekintetében, hanem ebben az esetben is a Ptk.327.§ (1) bekezdése alkalmazandó. Ennek következtében pedig egy egyszerű a szolgáltató által megállapított követelés összegét tartalmazó az adósnak küldött írásbeli felszólítás vagy engedményezés közzlése is megszakítja a követelés és a végrehajtási jog elévülését. Ezt a szolgáltató bármikor meg tudja tenni, mivel csak a saját banki nyilvántartást kell a követelés aktuális összegének a meghatározásakor figyelembe vennie a Vht.23/C.§-a alapján, Így az írásbeli felszólítás elkészítése semmilyen nehézséget nem okoz a számára nem úgy mint a fogyasztó részére a kölcsönszerződés tisztességtelenségének a felismerése (lásd EUB C-561/21. számú ítélet 51-55. pont) Hangsúlyozom, hogy a 9/2023.JEH határozatban a Kúria nem az elletétes bírói ítéletek miatti fellépő jogegység hiányát küszöbölte ki, hanem egy már több tíz éve fennálló és minden bíróság által követett joggyakorlatot és jogértelmezést változtatott meg visszamenőleges hatállyal egy úgynevezett jogfejlesztő jogegységi határozattal. Ezen jogegységi határozattal gyakorlatilag minden bíróságra kötelezően visszaható hatállyal megváltoztatta a Ptk.327.§ (3) bekezdésének a tartalmát mivel a korábbi több tíz éve elfogadott és minden bíróság által alkalmazott jogszabályi tartalmat változtatta meg a Kúria visszaható hatállyal és alkalmazni rendelte azt a már folyamatban lévő eljárásokban is. Ennek következtében számtalan olyan per van folyamatban ahol első fokon a korábbi bírói gyakorlat és jogszabályi tartalom alapján megállapításra került a Ptk.327.§ (3) bekezdése alapján a

jogosulti követelés elévülése, de másodfokon a 9/2023 JEH határozatra figyelemmel megváltoztatták az elsőfokú ítéletet és megállapította a másodfokú bíróság, hogy a követelés nem évült el, mivel a Ptk.327.§ (1) bekezdésének az alkalmazása esetén az elévülés feltételei nem álnak fenn. Ennek következtében az adós felperest több millió forint perköltség megfizetésére is kötelezi a másodfokú bíróság annak ellenére, hogy a korábbi és visszaható hatályú JEH megjelenése előtt ezen pereket minden alkalommal megnyerték az adósok. Tehát a Kúria egy jogfejlesztő és nem egy a jogegységet helyreállító jogegységi határozatban változtatta meg gyakorlatilag a Ptk.327.§ (3) bekezdésének tartalmát és rendelte el ennek alkalmazását a már folyamatban lévő perekben illetve a már meglévő jogviszonyokra is megsértve ezzel az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdésében foglalt visszamenőleges hatályú jogalkalmazás tilalmát. A jelen ügyben is ez a helyzet áll fenn.

E miatt a jogosult bank vagy követeléskezelő a felmondást követő 5 év után is bármikor határidő nélkül kérheti a közvetlen végrehajtás elrendelését. Gyakorlatilag ez a jog a jogosultat akár 20-30 évig is megilletteheti a kölcsönszerződés felmondása után. Ez pedig alapvetően veszélyezteti a jogbiztonságot, mivel gyakorlatilag teljesen annulálja a Ptk-nak az elévülésre vonatkozó szabályait. Amennyiben pedig a Kúria Gfv.30.382/2023/3. számú ítéletének megfelelően a DH1.tv. 1.§ (6) bekezdése és a DH2.tv. 37.§-a alapján a bíróság megállapítja az érvénytelen szerződésből eredő jogkövetkezmény levonása iránti igény elévülését és a kölcsönszerződés érvénytelenségének a megállapítása iránti keresetet elutasítja, akkor az adós a felmondás követő 5, de akár 20-30 év után elrendelt közvetlen végrehajtással szemben hatékony de egyáltalán bármilyen jogvédelemben nem részesülhet.

Az adós fogyasztó információs hátrányban van a szolgáltatóval szemben és ennek következtében nem biztos, hogy fel tudja ismerni a kölcsönszerződés felmondását követő 5 éven belül a kölcsönszerződés tisztességtelenségét, és ezért 5 éven belül nem tudja megtenni a Ptk.327.§ (1) bekezdésében foglalt intézkedéseket, amelyek az elévülést megszakítanák. Nem véletlen az, hogy az EUB minden ítéletében a jogkövetkezmény levonására irányuló igény elévülésének a kezdő időpontját abban az időpontban állapítja meg amikor a fogyasztó felismerheti az adott szerződési feltétel tisztességtelenségéről. Az EUB C-484/21 és C561/21 és a C-698/18-699/18. számú ítéletében egyértelműen megállapította, hogy a szerződés megszűnését (pl. felmondását követő) 5 éven belül nem biztos, hogy a fogyasztó felismerheti a kölcsönszerződés tisztességtelenségét, és emiatt nem várható el tőle, hogy e vonatkozásban bármilyen igényt terjesszen elő. Ennek következtében az sem várható el a fogyasztótól hogy olyan esetben amikor a kölcsönszerződés felmondását követő 5 év után kerülnek meghozatalra azon kúriai iránymutatató határozatok (Pl. jelen esetben Kúria Jpe.60.041/2022/12.) amelyek megállapítják az adott szerződési feltétel tisztességtelenségét, akkor az ezen kúriai határozatok megjelenése előtt bármilyen intézkedést tegyen a Ptk.327.§ (1) bekezdése alapján, mivel ekkor még nincs tisztában a fogyasztó a szerződési rendelkezés tisztességtelenségével és ennek következtében nem tudja az igényét érvényesíteni. Nem is tudja ekkor a fogyasztó, hogy az tisztességtelenség egyáltalán fennáll. Tehát a fogyasztó önhibáján kívül illetve a szolgáltató bank hibájából a felmondást követő 5 éven belül nem tudja a Ptk.327.§ (1) bekezdésében foglalt igényét érvényesíteni, mivel a korábbi bírói gyakorlatra is figyelemmel nem tudta felismerni a kölcsönszerződés tisztességtelenségét. Ennek ellenére a DH1.tv 1.§ (6) és (7) bekezdésére illetve a DH2.tv 37.§-ára és a Kúria Gfv.VI.30.382/2023/3. számú ítéletében foglaltakra figyelemmel a kölcsönszerződés tisztességtelenségének megállapítása iránt keresetet előterjeszteni nem tud, és így a közvetlen végrehajtással szemben semmilyen jogvédelemben nem részesülhet annak ellenére, hogy ez ellentétes a Vht.56.§ (1) bekezdésével illetve az EUB C-415/11. számú ítéletével. Ebből adódóan a szolgáltató a követelését közvetlen végrehajtás útján minden bírósági eljárás nélkül bármikor határidő nélkül akár a kölcsönszerződés

felmondását követő 20-30 év után is érvényesíteni tudja míg az adós fogyasztó a felmondást követ 5 év eltelte után még akkor sem tud a kölcsönszerződés érvénytelenségének a megállapítása iránt keresetet előterjeszteni és ez által a Vht.56.§ (1) és (4) bekezdése szerint hatékony jogvédelemben részesülni a közvetlen végrehajtással szemben ha a kölcsönszerződés tisztességtelenségéről az irányadó bírói gyakorlat miatt csak a felmondást követő 5 év után szerez reálisan tudomást. Itt kell kiemelni, hogy a Ptk.239/A.§ (1) bekezdése miatt ez a helyzet csak és kizárólag a deviza alapú kölcsönszerződések tekintetében áll fenn ami alapvetően sérti a 93/13/EGK irányelv 6. cikk (1) bekezdésében és 7. cikk (1) bekezdésben foglalt **egyenértékűség** és feltétlen érvényesülés és az Alaptörvény T. cikkében foglalt jogegyenlőség és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben foglalt bírósághoz való fordulás és ez által a tisztességes eljáráshoz való jogot. Egyébként a korábbi a Kúria Pfv.20.910/2020/8. számú ítéletében is megfogalmazott és a 9/2023 JEH által megszüntetett kúriai joggyakorlat az Alaptörvény T. cikkének és a XXVIII. cikk (1) bekezdésének megfelelően szabályozta a közvetlen végrehajtás által felvetett jogkérdést, mivel a követelés elévülése tekintetében a kölcsönszerződés felmondása után alkalmazni rendelte a Ptk.327.§ (3) bekezdést megakadályozva ezzel azt, hogy a szolgáltató bank vagy követeléskezelő gyakorlatilag határidő nélkül akár 20-30, év után is kérni tudja a közvetlen végrehajtás elrendelését ami alapvetően sérti a jogbiztonságot és a tisztességes eljáráshoz való jogot. Egyébként az új Ptk. sem teszi lehetővé az ilyen a 9/2023 JEH határozatban megfogalmazott Alaptörvényt sértő joggyakorlatot, mivel lehetővé teszi lehetővé azt, hogy írásbeli felszólítás megszakítsa az elévülést.

E vonatkozásban hivatkoznék a véleményem szerint a 9/2023 JEH határozat által jogellenesen hatályon kívül helyezett Kúria Pfv.20.910/2020/8. számú ítéletének 14-15. pontjában foglaltakra amely szerint:

[14] Az elévülés jogintézményének jogpolitikai indoka az, hogy nem kívánatos a kötelezettet hosszú időn át bizonytalanságban hagyni a követelés érvényesítését illetően, mert az idő múlásával a követelés fennállásának vagy fenn nem állásának a bizonyítása is rendszerint lényegesen nehezebbé válik. A joggyakorlás hosszú ideig tartó elmulasztása alappal enged következtetni arra is, hogy a jogosultnak az igényhez fűződő érdeke csökkent, vagy éppenséggel megszűnt.

[15] Ez a jogpolitikai szándék motiválta azt is, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) az elévülés megszakítására vezető jogi tények közül elhagyta a „követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítást”. A módosulás indokai szerint ez a megszakítási ok ellentétes az elévülés intézményének lényegével: nem az igény érvényesítésére, hanem az igényérvényesítési idő (és az azzal járó bizonytalanság) meghosszabbítására ösztönöz. A jogbiztonságot szolgálja, ha önmagában egy ilyen aktus nem eredményezi az elévülés megszakítását.

Tehát sem a magyar sem az EU joggyakorlat nem teszi lehetővé azon jogelv alkalmazását amelyet a 9/2023.JEH és a Kúria Gfv.VII.30.382/2023/3. számú ítélete megfogalmaz. (határidő nélkül érvényesíthető közvetlen végrehajtási jog és az adós megfosztása a közvetlen végrehajtással szembeni hatékony jogvédelemtől) Ez csak és kizárólag úgy kerülhető el, ha a kölcsönszerződés felmondását követően és a Vht.23/C-§-a szakasza szerinti közvetlen végrehajthatóság elrendelése esetén az elévülést a Ptk.327.§ (3) bekezdésének megfelelően csak a végrehajtási cselekmény szakítja meg.

Álláspontom szerint a Kúria Pfv.20.623/2024/4. számú ítéletében az Alaptörvény 28.§-át és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését a hatékony jogvédelmet sértő 9/2023.JEH határozat alapján állapította meg azt, jelen elévülési kereset vonatkozásában a Ptk.327.§ (1) bekezdését kell alkalmazni az elévülés megszakadásának a megállapításakor, ezért a Kúria Pfv.20.623/2024/4. számú ítélete is sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt a hatékony jogorvoslathoz és ez által a tisztességes eljáráshoz való jogot.

A fentiek mellett a BÍRÓI DÖNTÉST ÉRDEMBEN BEFOLYÁSOLÓ JELLEG: Összefoglaló jelleggel(alább részletesen kifejtve), az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét állítja, annak tükrében, hogy a támadott 9/2023 JEH jogegységi határozat meghozatalakor a Kúria túllépte a jogegység biztosítására vonatkozó alaptörvényi felhatalmazás kereteit és elvonta a törvényhozói hatalmi ág iogkörét, ami az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésének sérelmét eredményezte. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét a 9/2023 JEH határozat kapcsán, az Alaptörvény B) cikk(J) bekezdésébenfoglaltak sérelme tükrén keresztül is állítja, mivel a jogegységi határozat, mint alkotmányos intézmény mindig múltbéli történeti tényállások alapján kerül meghozatalra, ez azonban önmagában visszaható hatályt nem eredményez. Jelen esetben viszont a 9/2023 JEH határozat - az alkalmazandó jogszabállyal céljával ellentétesen - az állampolgárok meghatározott köre (kötelezettek) számára egyértelműen hátrányos jogkövetkezményt állapít meg, így a C) cikk (1) bekezdésében deklarált hatalommegosztás elvének és a B) cikk (1) bekezdéséből levezetettjogbiztonság elvének együttes sérelme is megvalósul.

Az egységes és következetes jogértelmezés az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdésében megfogalmazott jogállamiság részét képező jogbiztonság fontos garanciája. Amikor a jogalkalmazók a jogszabályok tartalmát az Alaptörvény 28. cikkének megfelelően kibontják, nem tekinthetnek el attól, hogy e normák milyen alkotmányos rendet juttatnak érvényre, milyen gazdasági és társadalmi közegben fejtik ki hatásukat, milyen viszonyokat kívánnak szabályozni. Ez azt is jelenti, hogy e körülmények időközbeni jelentős átalakulása szükségképpen visszahat a rendelkezések tartalmára és értelmezésére is. Akkor is, amikor a jogalkotó e változásokra nem reagál, a jogalkalmazóknak azAlaptörvény 28. cikkébenfoglalt követelményeket tiszteletben tartva és követve kell alakítaniuk norma értelmezésüket. Az Alaptörvény 28. cikkével össze/ér, sőt, adott esetben abból kényszerítően következik, hogy a bíróságok eltérjenek korábbi álláspontjuktól és az új körülményekre figyelemmel alakítsanak ki egy új értelmezési keretet. Továbbá az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a jogállamiság egyik legfontosabb alkotóeleme a jogbiztonság, amely - egyebek között - megköveteli, hogy a jogalanyoknak meglegyen a tényleges lehetőségük arra, hogy magatartásukat a jog előírásaihoz tudják igazítani, ennek érdekében a jogszabályok a kihirdetésüket megelőző időre nézve ne állapítsanak meg kötelezettséget, illetőleg valamely magatartást visszamenőleges hatállyal ne minősítsenek jogellenesnek.

A visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalmába ütközés vizsgálatánál az Alkotmánybíróság főszabályként abból a tételből indult ki, hogy valamely jogszabály nem csupán akkor minősülhet a visszaható hatályú jogalkotás tilalmába ütközőnek, „ha a jogszabályt a jogalkotó visszamenőlegesen léptette hatályba, hanem akkor is, ha a hatálybaléptetés nem visszamenőlegesen történt ugyan, de a jogszabály rendelkezéseit - erre irányuló kifejezett rendelkezés szerint- a jogszabály hatálybalépése előtt létrejöttjogviszonyokra is alkalmazni kell". {3062/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [88]; 10/2014. (IV. 4.) AB határozat, Indokolás [15]; 16/2014. (V. 22.) AB határozat, Indokolás [32]; 30/2014. (IX 30.) AB határozat, Indokolás [106]; 3024/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [23]} Ugyanakkor a

jogbiztonságból fakadó visszaható hatályú jogalkotás tilalma nem feltétlen és kizárólag a jogalanyok helyzetét e/nehezítő (ad malempartem) jogalkotásra irányadó, továbbá a tilalom nem terjed ki a jogszabályok módosíthatóságának időbeli korlátaira sem {16/2014. (V, 22.) AB határozat, Indokolás[32]}. A fentiek pedig megvalósultak az indítványozó perében a támadott jogegységi határozat alkalmazásával. Jelen alkotmányjogi panaszban nem arról van szó, hogy az indítványozó a Kúriának az indítványozó által vélelmezett általános törvényi vagy jogértelmezési hibáját állítja. A Kúriának alkotmányos joga a jogszabályok egységes értelmezését elősegíti „intern normák” megalkotása.

Jelen esetben azonban (mint azt később részletezzük) arról van szó, hogy a jogegységi határozat olyan elemi szinten oldja el magát az elévülés jogintézménye körében a Ptk. megalkotásának idejében és a jelenleg hatályos Ptk. értelmében is meglévő jogalkotói akarattól, sőt magának az elévülés intézményének általános célját olyan mértékben üresíti ki, hogy ez már egyértelműen sérti a jogbiztonság. és a hatalommegosztás elvét. Emiatt minden olyan ítélet, amelyben a határozat alkalmazásra kerül értelemszerűen sérti az érintetteknek -így az indítványozónak is - a tisztességes eljáráshoz való jogát. Az indítványozó az Alaptörvény XVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét a 9/2023 JEH határozat kapcsán, az Alaptörvény 0) cikk (1) és (2) bekezdésének sérelme tükrében is állítja, hiszen az Alkotmánybíróság is rögzítette, hogy az ún. „fenntartott szuverenitás elvének” megfelelően az uniós tagság nem a szuverenitásról való lemondást jelenti, hanem a hatáskörök nemzetközi közösségben történő közös gyakorlását. „Ennek megfelelően Magyarország szuverenitásának fenntartását kell vélelmezni az Európai Unió alapító szerződéseiben megállapított jogokhoz és kötelezettségekhez képest további hatáskörök közös gyakorlásának megítélésakor” {22/2016. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [60], a továbbiakban: Abh2.}

Az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy az Abh2.-ben az Alkotmánybíróság elkötelezte magát az alkotmányos párbeszéd követelménye mellett (vö. Abh2. Indokolás [33]). Ennek megfelelően a 3198/2018. (VI. 21.) AB végzéssel, a 3199/2018. (VI. 21.) AB végzéssel, a 3200/2018. (VI. 21.) AB végzéssel és a 3220/2018. (VII. 2.) AB végzéssel az Alkotmánybíróság több eljárást is felfüggesztett „az európai jog lehetőség szerinti érvényesülését szem előtt tartva. „Enélkül ugyanis nem teljesülhet az Abh2.-ben megfogalmazott, „az egyenjogúság és kollegialitás alapelvein nyugvó, egymás kölcsönös tisztelete mellett folytatott együttműködés” (Abh2. Indokolás [63]) feltétele, amelyből az következik, hogy az eljáró bírói fórumoknak figyelembe kell venniük egymás autentikus értelmezését. Vélelmezhető ugyanis, hogy mind az uniós jog, mind az Alaptörvényen alapuló nemzetijogrendszer az E) cikk (1) bekezdésében megfogalmazott célokat hivatottak megvalósítani. Erre tekintettel az „európai egység megteremtése”, az integráció nem csupán politikai szervek számára jelöl ki célt, hanem a bíróságok és az Alkotmánybíróság számára is, amelynek az „európai egységből” a jogrendszerek harmóniája és koherenciája következik alkotmányos célként. Ezek elérése érdekében a jogszabályokat és az Alaptörvényt - amennyiben ez lehetséges - úgy kell értelmezni, hogy a normatartalom az Európai Uniójogával is összhangban álljon. Az Alaptörvény Q) cikkében megfogalmazott nemzetközi jogi kötelezettségek teljesítése érdekében a nemzetközi jog és a magyar jog összhangjának biztosítása pedig a fentiek garanciája. A támadott jogegységi határozat azonban a nemzetközi és a magyar jog összhangját sem biztosítja.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése Az indítványozónak sértült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjoga: „(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és

kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. „, valamint az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való alapjoga: (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. azáltal, hogy a bíróság az alkotmányjogi panasszal támadott eljárásban megsértette a 1. Alaptörvény 28. cikkét „, A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabálypreambulát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. „ (7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]; 28/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]; 3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [17]). {IV/3605/2021. AB határozat Indokolás [23]} Az indítványozónak sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és XIII. cikk (1) bekezdéseiben biztosított alapjoga azáltal, hogy a bíróság az alkotmányjogi panasszal támadott eljárásban megsértette 3. Az Alaptörvény B) és C cikk (1) bekezdését „, B cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam. 16. - C cikk (1) A magyar állam működése a hatalom megosztásának elvén alapszik. „ (III/01637/2015 számú alkotmánybírósági határozathoz fűzött különvéleményben megfogalmazottak, III/01637/2015 46. - 47. pont) Az indítványozónak sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és XIII. cikk (1) bekezdéseiben biztosított alapjoga azáltal, hogy a bíróság az alkotmányjogi panasszal támadott eljárásban megsértette 4. Az Alaptörvény Q) (1) - (2) bekezdését (2) Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközijog és a magyar jog összhangját. (3) Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. A nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé. (2/2019. (III. 5.) AB , Indokolás [37], Párhuzamos Indokolás [18]) Az indítványozónak sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéseiben biztosított alapjoga azáltal, hogy az alkotmányjogi panasszal támadott eljárásban a bíróság ítéletét a Kúria 9/2023 Jogegységi Határozatára alapozza, az indítványozó szerint, a Kúria 9/2023 Jogegységi Határozata megsérti Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését és Alaptörvény 28. cikkét. (III/01637/2015 számú alkotmánybírósági határozathoz fűzött különvéleményben megfogalmazottak, III/01637/2015 46. - 47. pont, 19/2017. (VII. 18.) AB határozat) Az indítványozónak sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéseiben biztosított alapjoga azáltal, hogy a bíróság az alkotmányjogi panasszal támadott eljárásban megsértette Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését azáltal, hogy visszaható hatállyal alkalmazta a 9/2023 Jogegységi Határozatot. (Visszaható hatály tilalma lásd: 34/2014. (XL 14.) AB határozat, Indokolás [71] pontja). Az 1/2016. (I. 29.) AB határozat, Indokolás [55] bekezdése) 17 é é é l b.) A Kúria ítéletének alkotmányjogi sérelme A alkotmányjogi panasszal támadott ítélet a következőkben kifejtettek miatt sérti az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és XIII. cikk (1) bekezdéseiben biztosított alapjogát. [43] Az Alkotmánybíróság az eljárási garanciák és a jogbiztonság összefüggésével kapcsolatban megállapította: A jogállamiság és jogbiztonság elvéből fakadnak az eljárási garanciák. Ezek alapvető jelentőségűek az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatósága szempontjából. csak az eljárási normák betartásával működik alkotmányosan a jogszolgáltatás. [11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992. 77., 85.] [44] A tisztességes eljáráshoz való joggal kapcsolatban az indítványozó hivatkozik arra hogy, e körben indokolt röviden utalni a tisztességes eljáráshoz való joggal kapcsolatos alaptörvényi rendelkezésekre, az alapjoghoz fűződő alkotmányjogi relevanciát ismertető alkotmánybírósági gyakorlatra, valamint az annak alapján hozott legfőbb, vonatkozó alkotmánybírósági döntésekre. [45] Az Alaptörvény az igazságszolgáltatáshoz való jog körében a nemzetközi emberi jogi dokumentumokat követve fogalmazza meg a bírósághoz fordulás jogát, illetve a tisztességes eljáráshoz való jogot. Az Alaptörvény XXVIII. cikke az igazságszolgáltatással

összefüggő jogok átfogó rendszerét adja. A cikk a bírósági eljárás olyan alkotmányos garanciáit biztosítja, mint a tisztességes eljáráshoz való jog, a fair eljárás elve, a bírósághoz fordulás joga, a védelemhez való jog, a fegyverek egyenlősége, a nullum crimen sine lege és a nulla poena sine lege elve, az ártatlanság védelme vagy a jogorvoslathoz való jog, amelyek aztán további részjogosítványokra bonthatóak. Mindezek közül talán a legátfogóbb jognak a tisztességes eljáráshoz való jog tekinthető, amelynek nemzetközi irodalma is igen jelentős, hiszen számos emberi jogi egyezményben szerepel, úgy mint az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikke, vagy a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya. Hazánkban a tisztességes eljáráshoz való joggal kapcsolatos alkotmányos szabályozást az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése tartalmazza, amelynek értelmében mindenkit megillet annak a joga, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű határidőn belül bírálja el. A XXVIII. cikke alapján tehát az igazságszolgáltatás helyett a hatályos szabályozásban a tisztességes eljárás követelménye érvényesül. 18 i [46] Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a tisztességes eljárás (fair trial) olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek a figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes. {3411/2021. (X. 15.) AB végzés, Indokolás [22]} [47] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ezért egy eljárás tisztességességét mindig esetről esetre lehet csak megítélni, a konkrét ügy körülményeinek figyelembe vételével {Id. Például 3372/2019. (XII. 16.) AB végzés, Indokolás [18]}. Az alkotmányossági vizsgálat során nem lehet eltekinteni attól sem, hogy a tisztességes bírósági eljárásból fakadó követelmények nem ugyanazokat a garanciákat jelentik az egyes bírósági szakokban, ezért a tisztességes bírósági eljárásból fakadó követelményeket mindig az adott eljárásfajta és eljárási szak sajátosságaihoz igazodóan kell értékelni. {21/2020. (VIII. 4.) AB határozat, Indokolás [57]; 3432i/2020. (XII. 9.) AB határozat, Indokolás [24]} [48] Az indítványozó álláspontja szerint ilyen ügybeli sajátosság, hogy mind a másodfokú bíróság, mind a Kúria figyelmen kívül hagyta, hogy a jogosult nem indított marasztalási pert az indítványozó ellen, hanem nyolc év elteltével kívánt élni a közvetlen végrehajtás jogával. A perbeli szerződés felmondása után nyolc év elteltével gyakorolta az indítványozó szerint ekkor már elévült végrehajtási jogát. [49] Az indítványozó által támadott kúriai ítéletben a Kúria eljáró tanácsa kifejti, hogy régi Ptk. 327. § (3) bekezdésének helyes tartalma tehát az, hogy a vizsgált rendelkezés alkalmazásának köre egyedül az elévülési időt megszakító eljárás során hozott végrehajtható határozatok esetére szűkíthető. A régi Ptk. 327. § (3) bekezdése nem érthető és nem alkalmazható ehhez képest kiterjesztően, a közjegyzői okiratok végrehajtási záradékolására. Az indítványozónak sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és XIII. cikk (1) bekezdéseiben biztosított alapjoga azáltal, hogy a bíróság az alkotmányjogi panasszal támadott eljárásban megsértette /figyelmen kívül hagyta Alaptörvény 28. cikkében számára előírtakat. [50] A bíróságok azzal sértették meg az indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogát és a Alaptörvény 28. cikkét, hogy figyelmen kívül hagyták az rPtk. 327. § (3) (korábbi rPtk. 327. §(4)) bekezdésének miniszteri indoklását és az elévülés jogpolitikai indokát. 19 i A régi-Ptk. Miniszteri Indoklása a következőket tartalmazza: Elévülés. (324-327. §.) "A jog a huzamosabb ideig bizonytalan jogi helyzetek rendezésére törekszik ; márpedig bizonytalanságot jelent az, ha a jogosult követelését hosszabb időn keresztül nem érvényesíti. A huzamos idő elteltével a követelés fennálltának vagy fenn nem álltának megállapítása, bizonyítása is rendszerint lényegesen nehezebb. Végül a joggyakorlás jelentős időn át való elmulasztása joggal enged következtetni arra, hogy a jogosultnak az igényhez fűződő érdeke is csökkent vagy éppenséggel megszűnt. Ezért az igények szinte valamennyi jogrendszerben meghatározott időn túl állami kényszerrel már nem érvényesíthetők. Az elévülés jelenlegi szabályait a javaslat jelentősen módosítja. A

legjelentősebb eltérés az elévülési idő tetemes megrövidítése. Ismeretes, hogy jelenleg a Verböczy Hármaskönyve alapján a XVI század elejétől kezdve szokásjogi úton kialakult általános elévülési idő 32 év. Nem kétséges, hogy a technikai fejlettség jelenlegi foka mellett ilyen hosszú elévülési időre nincs szükség, az ma is már illuzóriussá teszi az egész intézmény értékét. Ezért a 324. § (1) bekezdése az általános elévülési időt öt évben állapítja meg, ha pedig ez adott esetben, kivételesen, valamely különleges ok folytán mégis rövidnek bizonyulna, az elévülés nyugvására vonatkozó új szabályozás alapján a bíróság a kivételes megoldást megtalálhatja. Az öt éves elévülési idő megállapításánál bizonyosfokig figyelemmel volt a javaslat arra is, hogy a polgári perrendtartás szerint a perújítás objektív határideje öt év, s ugyancsak ennyi a köztartozások kivetésének és beszedésének elévülési ideje is." (297. oldal)

"Eltér viszont a javaslat a jelenlegi jogtól a végrehajtás jog elévülése tekintetében. A végrehajtás jog elévülésének az 1955: 21. tvr. 49. §-ának (2) bekezdésében foglalt határidejét sem a végrehajtási cselekmények, sem más körülmények nem szakítják félbe. Ez a rendelkezés a rendkívül hosszú, 32 éves elévülési idővel magyarázható. (A javaslat rövid elévülési idejéből következett a végrehajtás jog elévülése megszakításának lehetővé tétele; ezt a 327. § (4) bekezdése kizárólag a végrehajtási cselekményekhez fűzi. [51] A fent ismertetett Miniszteri Indoklásból kitűnik, hogy az rPtk. 327. §(3) bekezdésének alkalmazása nem szűkíthető elévülési időt megszakító eljárás során hozott végrehajtható határozatok esetére. 20 i [52] A Miniszteri Indoklásból kitűnik, hogy az rPtk. 327. §(3) bekezdése alkalmazható és alkalmazandó minden olyan esetben, amikor a jogosult fél bírósági peres eljárás igénybevétele nélkül közvetlen végrehajtást kezdeményezhet vagyis végrehajtási joga fennáll. A jogszabály megalkotásának célja ugyanis nem a végrehajtható határozat meglétének előírása, hanem a végrehajtási megszakíthatóságának és az elévülés megszakadásának hiányában, a végrehajtási jog elévülésének 5 évben történő maximalizása volt. [53] Ezen esetek pedig, az alkalmazandó jog szerint azok, amikor a jogosult közvetlen végrehajtást biztosító jogerős bírósági ítéleten alapuló végrehajtható határozattal vagy tartozáselismerést / kötelezettségvállalást tartalmazó Közjegyzői okirattal rendelkezik. [54] A jelen alkotmányjogi panasz indítvánnyal támadott bírósági döntésekben és Jogegységi panaszhatározatban megjelenő jogszabály értelmezés tényszerűen is ellentétes az rPtk. megalkotásakor meglévő és feltárható jogalkotói akarattal, azt figyelmen kívül hagyták, ezáltal sértik az Alaptörvény 28. cikkét. 28. cikk: A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabálypreambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. [55] A 4/2022 számú Jogegységi Határozat [25] -[26] pontja kifejti, hogy: [25] Az Alaptörvény 28. cikke a bíróságok részére alkotmányos kötelezettségként írja elő, hogy az ítélező tevékenységük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék (7/2013. (III 1.) AB határozat, Indokolás [33]; 28/2013. (X 9.) AB határozat, Indokolás [29]; 3/2015. (II 2.) AB határozat, Indokolás [17]). {26JA bíróságnak a jogszabályok által kijelölt értelmezési kereteken belül kell azonosítaniuk az eléjük kerülő ügy alapjogi vonatkozásait, valamint a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat az érintett alapjog alkotmányos tartalmára tekintettel kell értelmezniük. {IV/3605/2021. AB határozat Indokolás [23]} [56] Ezáltal hogy a támadott bírósági döntésekben és Jogegységi panaszhatározatban megjelenő jogszabály értelmezés tényszerűen is ellentétes az rPtk. megalkotásakor 21 i meglévő és feltárható jogalkotói akarattal, sértült az indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjoga. Alaptörvény XXVIII Cikk (1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. [57] Amennyiben ugyanis a bíróságok

döntéseikben alkalmazott jogszabályokat nem az Alaptörvény 28. cikke szerint, a jogszabályok szövegét nem azok céljával, nem a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolásának figyelembe vételével értelmezik megsértik a számukra előírt alkotmányos kötelezettséget, amely esetében sérül az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való joga. [58] Ilyen esetekben ugyanis az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében a bíróságok jogértelmezési jogkörükön túlterjeszkedve normatív tartalmú döntést hoztak, s ezzel quasi jogalkotó szervként jártak el. Az indítványozónak sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és XIII. cikk (1) bekezdéseiben biztosított alapjoga azáltal, hogy a bíróság az alkotmányjogi panasszal támadott eljárásban megsértette Alaptörvény B) és C cikk (1) bekezdését. [59] Az indítványozó szerint a fent ismertetettek miatt a támadott ítéletek és Jogegységi határozat az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében meghatározott Jogbiztonság elvét és Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésében meghatározott hatalommegosztás elvét pedig azért sértik, mert a bíróság nem jogalkotó, hanem jogalkalmazó szerv. A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog további megsértése Az indítványozónak sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és XIII. cikk (1) bekezdéseiben biztosított alapjoga azáltal, hogy a bíróság az alkotmányjogi panasszal támadott eljárásban megsértette az Alaptörvény Q) (1) - (2) bekezdését. 22 : [60] A 2/2019. (III. 5.) AB határozatban az Alkotmánybíróság úgy foglalt állást, hogy "a jogszabályokat és az Alaptörvényt - amennyiben ez lehetséges - úgy kell értelmezni, hogy a normatartalom az Európai Unió jogával is összhangban álljon" (Indokolás [37]). Az eljáró bíróságok a magyarjogot kötelesek oly módon értelmezni, hogy az összhangban álljon az uniós jog irányadó rendelkezéseivel. Mindez azt jelenti, hogy nem tulajdonítható a magyar jogszabályi rendelkezéseknek olyan értelmezés, mely az uniós joggal ellentétes eredményre vezet. (Párhuzamos Indokolás [18]) [61] Az Alkotmánybíróság 2/2019. (III. 5.) AB Határozatában megállapította, hogy az Alaptörvény R cikk (1) bekezdése alapján az uniós jog magyarországi alkalmazhatóságának alapja az Alaptörvény E cikke. [62] Az Alaptörvény Q cikkének 2. és 3. pontja értelmében Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját, valamint Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. A nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyarjogrendszer részévé. [63] Az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdése szerint, a magyar állam működése a hatalom megosztásának elvén alapszik. [64] A bíróságoknak, mint jogalkalmazóknak az Alaptörvény 28. cikke alkotmányos kötelezettségként írja elő, hogy az ítélező tevékenységük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék, a jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban jogszabály megalkotásának indokát, célját kell figyelembe venni. [65] Az Alaptörvény felhívott rendelkezésének együttes értelmezése alapján a magyar állam a bíróságokon, mint jogalkalmazón keresztül biztosítja mind a nemzeti, mind az Unió jog érvényesülését és egymással összhangban való értelmezését. [66] Amennyiben a bíróságok ezen kötelezettségüknek nem, vagy csak részben tesznek eleget az megalapozza a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét. [67] Az indítványozó által támadott Gfv.VI.30.039/2024/7. számú ítéletnek [25]. pontjában a Kúria eljáró tanácsa kifejti, hogy nem értett egyet a másodfokú jogerős ítélet 23 i azon kiinduló megállapításával, hogy a végrehajtható követelést tartalmazó záradékolható közjegyzői okirat a régi Ptk. 327. § (3) bekezdése alkalmazásának szempontjából a végrehajtható határozattal esik egy tekintet alá. [68] Ezzel kapcsolatban az indítványozó hivatkozik magyar jogalkotó nyilatkozatára a C392/15 számú Európai Bizottság kontra Magyarország ügyben a közokiratba foglalt kötelezettségvállalást tartalmazó okiratról (2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet és a 2004. április 21-i 805/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet) C-392/15 számú ügy 89. pont. „, 89 Ötödször, a közokiratok szerkesztését illetően Magyarország arra hivatkozik, hogy e tevékenység szigorúan szabályozott. A közjegyző által készített közokirat közhatalmi jellegét támasztja alá ezenkívül az is, hogy a közjegyző ezt a közokiratot a jogszabályban foglalt

feltételek fennállása esetén végrehajtásizáradékkal látja el. Mivel e záradék alapján a követelés teljesítése a bírósági ítéletekkel azonos feltételek szerint és eljárás útján hatósági kényszerintézkedések fogantatásával kikényszeríthető, a közjegyző ezzel a bíróval megegyező szerepet tölt be a jogviták rendezésében, megelőzésében. Az 1999. június 17-i Unibank-ítélet (C-260/97, EU:C: 1999: 312) kimondta, hogy a végrehajthatóság csak a hatósági aktusokhoz kapcsolódhat. Ezenkívül a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet (HL 2001. L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 42. o.) és a nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okirat létrehozásáról szóló, 2004. április 21-i 805/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2004. L 143., 15. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 7. kötet, 38. o.) a bírósági ítéletekkel megegyező végrehajthatóságot kapcsol a közokiratokban foglalt kötelezettségvállalásokhoz." [69] Amennyiben tehát a "nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okirat létrehozásáról szóló, 2004. április 21-i 805/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet" értelmében a "közokiratba foglalt tartozás elismeréshez/kötelezettség vállalás" a VÉGREHAJTHATÓSÁG szempontjából a bírósági ítéletekkel megegyezik, abban az esetben a Ptk.327. § (3) bekezdésben említett "végrehajtható határozaton", a jogosult által a kölcsönszerződés megkötésekor megkövetelt tartozáselismerést/kötelezettségvállalást tartalmazó közokiratot is érteni kell. [70] A fent hivatkozott közvetlenül alkalmazandó 2004. április 21-i 805/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet a Vht. Nagykommentárja a bírósági végrehajtásról szóló törvény jogforrásának tekinti. 24 - i "Magyarországon a végrehajtási eljárás kódexe a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII törvény, azaz a Vht. E törvény egységesen, a piacgazdaság igényeire figyelemmel igyekszik szabályozni a bírósági végrehajtás eljárási és szervezeti kérdéseit egyaránt. A most hatályos törvény a magyar jogtörténet negyedik végrehajtási kódexe, amit megszületése óta a jogalkotó több alkalommal is jelentősen módosított. A bírósági végrehajtás hatályos jogforrásai - az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 21-i, 805/2004/EK rendelete a nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okiratról; " (NAGYKOMMENTÁR a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII törvényhez) [71] A fenti jogértelmezésbe illeszkedik a Kúria Pfv.21899/2017/9. számú precedensképes határozatában kifejtett álláspont is: "ha a felek a kölcsönszerződést közjegyzői okiratba foglalták, tekintettel arra, hogy ilyen esetben az adós már a közjegyzői okiratba foglalás időpontjában feljogosította a hitelezőt a közvetlen bírósági végrehajtás lehetőségére. " [72] Alaptörvény Q) cikkének 2. és 3. pontja értelmében Magyarország biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját, valamint a nemzetközi jog forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé. [73] A fent idézett jogalkotói nyilatkozat tükrébe az rPtk. miniszteri indoklására figyelemmel a Kúria ítéletének (25). pontja sérti az Alaptörvény Q) cikkének 2. és 3. pontját, ugyanis az eljáró Kúria tanács értelmezése nincs összhangban a 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet (HL 2001. L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 42. o.) és a nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okirat létrehozásáról szóló, 2004. április 21-i 805/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet céljával. [74] Alaptörvény Q) cikkének 2. és 3. pontjának megsértésére figyelemmel, mivel a bíróság nem úgy értelmezte a nemzeti jogszabályokat, hogy a normatartalom az Európai Unió jogával is összhangban álljon, sérült az indítványozó Alaptörvény XXVIII. Cikkében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való joga. 25 é é é - - A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog további megsértése Az indítványozónak sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és XIII. cikk (1) bekezdéseiben biztosított alapjoga azáltal, hogy a bíróság az alkotmányjogi panasszal támadott eljárásban megsértette Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését. [75] A Kúria ítéletének 22. pontjában kifejti, hogy a felülvizsgálati eljárásban a Kúria kizárólag azokat a megjelölt, tartalmában is kifejtett anyagi és eljárási jogszabálysértéseket vizsgálhatja, amelyeket a fél a felülvizsgálat

előterjesztésére nyitva álló 45 napos határidőben előterjesztett. Erre figyelemmel a Kúria a felperes felülvizsgálati kérelem kiegészítéseként előterjesztett, kibővített jogi érvelését nem tudta figyelembe venni. [76] Az indítványozó hivatkozik arra, hogy azzal, hogy a Kúria vizsgálat nélkül hagyta figyelmen kívül az indítványozó 2023.október 3.-i beadványát, sérül az indítványozó Alaptörvény XXVIII. Cikkében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való joga. [77] A Kúria felülvizsgálati eljárásának szabályai valóban tartalmazzak 45 napos határidőt. A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet - a felülvizsgálati kérelemhez csatolva - a másodfokú ítélet közlésétől számított negyvenöt napon belül az elsőfokú bíróságnál lehet előterjesztetni és a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben meg kell jelölni az ügy érdemére kiható jogszabálysértést, a megsértett jogszabály pontos megjelölésével. [78] Továbbá a Pp. 423. § (1) - (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős ítélet meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt. A Kúria a jogerős határozat jogszabálysértő voltát csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között, az ott megjelölt jogszabályok tekintetében vizsgálhatja felül. [79] Ezen eljárásjogi szabályok kizárólag az új jogszabálysértés és új jogszabály 45 napon túli megjelölését tilalmazzák. [80] Nem tartalmazzak viszont tiltó rendelkezéseket a már befogadott felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabálysértéseket igazoló további érvek előterjesztésére. 26 - i - [81] A jogszabályok ilyen értelmezése, teljesen kiüresítené a felülvizsgálati eljárás tárgyalását ugyanis a jogi képviselők által előadott jogi érveléseket a Kúria eljáró tanácsának figyelmen kívül kellene hagynia, azok ugyanis a 45 napos figyelembe vehetőségi határidőn túliak lennének. Ilyen esetben a tárgyalás teljesen kiüresedne, formálissá válna, ott ugyanis maximum a felülvizsgálati kérelmet lehetne újra felolvasni. [82] Az indítványozó indítványozó Alaptörvény XXVIII. Cikkében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való joga sérült továbbá azzal is, hogy a Kúria megsértette a Pp. felülvizsgálati eljárásra vonatkozó szabályait, mikor 2023.október 16.-án kelt Gfv.VI.30.511/2022/5. számú végzésével a felülvizsgálati eljárást a Pp. 405. § (1) bekezdése és 364. §-a folytán alkalmazandó 123. § (2) bekezdése alapján a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa előtt Jpe.IV.60.038/2023. számon folyamatban lévő jogegységi eljárás befejezéséig felfüggesztette, majd ítéletét a másodfokú határozat meghozatalát követően született, jogegységi határozatra alapította. (Alkotmányjogi panasszal támadott Kúriai ítélet 24.pontja) [83] A támadott Kúriai ítéletében eljáró tanácsjogszabálysértő módon függesztette fel az előtte folyó eljárást és alkalmazta a fellebbezésre vonatkozó szabályait, vagyis a Pp. 123. § (2) bekezdését, melynek értelmében a bíróság az írásbeli ellenkérelem - vagy annak hiányában beszámítás - előterjesztését követően a peres eljárást akkor is felfüggesztheti, ha a per eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, amelynek tárgyában közigazgatási per, más polgári per vagy a bíróság hatáskörébe tartozó más közigazgatási vagy polgári eljárás már folyamatban van. [84] A Pp. XXIX. FEJEZETE tartalmazza felülvizsgálat feltételeit és a felülvizsgálati eljárás általános rendelkezéseit. (405. § -424. §) [85] A Pp. 405. § (1) bekezdése értelmében kizárólag a Törvény eltérő rendelkezése hiányában kell a felülvizsgálati eljárás során a Kúriának a fellebbezésre vonatkozó szabályokat alkalmazni a 405. § - 424. §-okban foglalt eltérésekkel. [86] A Pp. 417. §-a "Az eljárás felfüggesztése" címet viseli, (1) és (2) bekezdésében tételesen szabályozza a felülvizsgálati eljárás felfüggesztésének eseteit. (1) Ha a felülvizsgálati kérelem elbírálása során az eljáró tanács jogegységi eljárást kezdeményez, a felülvizsgálati eljárást a jogegységi eljárás befejezéséig a Kúria felfüggeszti. 27 (2) Közbenső ítélet elleni felülvizsgálati kérelem esetén - ha annak sikere valószínűnek mutatkozik - a Kúria az eljárás folytatását hivatalból is felfüggesztheti. A bíróság a felfüggesztés tárgyában hozott határozatát utóbb megváltoztathatja. [87] A Pp. 423. § "A felülvizsgálati kérelem elbírálásának korlátai" címet viseli, az (1) bekezdés értelmében a Kúria megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát. A (2) bekezdés

értelmében a felülvizsgálat a jogerős ítélet meghozataláig bekövetkezett és a jogerős ítélettel elbírált tényekre terjedhet ki. [88] A Pp. 123. § (2) bekezdésének alkalmazása és a másodfokú ítélet jogerőre emelkedése után meghozott 9/2023 Jogegységi határozatra alapított ítélet, olyan súlyos eljárásjogi jogszabálysértés, mely önmagában megalapozza az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának sérelmét. [89] A Kúria támadott ítéletének 33. pontjában kifejti, hogy a másodfokú határozatot követően elfogadott JEH ugyanis kimondta, hogy a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett Pfv.20.910/2020/8. számú határozata és az azzal azonos tartalmú egyéb határozatok a továbbiakban kötelező erejüként nem hivatkozhatóak. A felperes felülvizsgálati kérelmében csak ilyen határozatokat jelölt meg a jogkérdésben való eltérés körében, így a precedenserővel már nem rendelkező kúriai határozatoktól való eltérés sem lehetett alapos felülvizsgálati kérelem alapja. [90] Az indítványozó hivatkozik arra, hogy a Kúria Jogegységi Panasztanácsa a Magyar Közlönyben 2023. december 27-én közzétett 9/2023.(Jpe.IV.60.038/2023/12.) számú jogegységi határozata teljes egészében megváltoztatta a Kúria közel hetven (!) éve töretlen és egységes joggyakorlatát, ezáltal minden, az elévülés tárgyában eddig meghozott ítéletét kötelező erejüként nem hivatkozhatónak minősített. [91] A Kúria 9/2023 számú Jogegységi Határozata, nem a jogegységesítést szolgálta, hanem az egységes joggyakorlatot változtatta meg. 28 é é é i [92] Mivel a Kúria által hivatkozott Jogegységi Határozat (2023. december 27-én közzétett) több mint egy évvel a másodfokú bíróság döntése (2022. szeptember 20.) és a felülvizsgálati eljárás megindítása után született az indítványozó nem is tudott volna felülvizsgálati kérelmében a még nem létező 9/2023 JEH-nek megfelelő Kúria döntésre hivatkozni. [93] Az indítványozó hivatkozik arra, hogy a Kúria felülvizsgálati eljárása nem a per folytatása, a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 423. § (1) és (2) bekezdésének értelmében a Kúria a megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát. A felülvizsgálat a jogerős ítélet meghozataláig bekövetkezett és a jogerős ítélettel elbírált tényekre terjedhet ki. [94] A Kúria támadott ítéletének 33. pontjában kifejti, hogy a 9/2023 JEH közzétételétől azaz 2023. december 27-étől, hogy a Pfv.20.910/2020/8. számú határozata és az azzal azonos tartalmú egyéb határozatok a továbbiakban kötelező erejüként nem hivatkozhatóak. [95] Mindebből okszerűen következik, hogy a Kúria 2023. december 27.-ig a Pfv.20.910/2020/8. számú határozattal azzal azonos tartalmú egyéb határozatokat a kötelező erejűnek és hivatkozhatónak tekintette. Köztük az indítványozó által hivatkozott Pfv.I.21.768/2016/9. számú kúriai döntés is, melytől a másodfokú bíróság jogsértő módon kívánt eltérni. [96] A 9/2023 JEH meghozataláig, 2023. december 27.-ig a Kúria az elévülés megítélése szempontjából irányadónak és kötelező erejüként hivatkozhatónak tekintette, azon jogértelmezést mely szerint az a jogosult, akinek közjegyzői okiratba foglalt végrehajtandó követelése van a kötelezettel szemben, a végrehajtás szempontjából ugyanolyan helyzetbe kerül, mint az a jogosult, aki- például peres eljárás eredményeként - rendelkezik végrehajtandó határozattal. Ennek megfelelően a végrehajtási záradékkal ellátható okiratok alapján közvetlenül végrehajtható követelések az okiratban meghatározott határidő elteltével nem csak esedékessé, hanem egyszersmind végrehajthatóvá is válnak. Az ilyen követeléseknél az elévülés kezdeteként ezért egyetlen időpont jöhet számításba: az okiratban meghatározott határidő eltelte. Ettől az időponttól kezdve az ilyen követelések más hatósági eljárás közbeiktatása nélkül, végrehajtás útján közvetlenül kikényszeríthetőek. Ennek megfelelően az elévülés megszakítására ez esetben a régi Ptk. 327. § (3) bekezdése az irányadó. Amennyiben ugyanis lehetőség van végrehajtási kényszer közvetlen alkalmazására, akkor csak a 29 i végrehajtási cselekményt lehet olyan célravezető jogérvényesítési lépésnek tekinteni, amely az elévülés megszakítását eredményezi. Ellentétesjogértelmezés esetén a végrehajtási záradékolást követően sem csak végrehajtási cselekmények szakíthatnák meg a végrehajtási jog elévülését, hanem minden, a régi Ptk. 327. § (1) bekezdésében felsorolt jogcselekmény. [97] Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a

jogbiztonság önmagában nem alapjog, így az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben - a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén - lehet alapítani. Az indítványozónak sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és XIII. cikk (1) bekezdéseiben biztosított alapjoga azáltal, hogy a bíróság az alkotmányjogi panasszal támadott eljárásban megsértette Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését azáltal, hogy visszaható hatállyal alkalmazta a 9/2023 Jogegységi Határozatot. [98] Az indítványozó hivatkozik arra, hogy a támadott kúriai ítéletben az eljáró tanács nem a Pp. 423. § (1) és (2) bekezdésében előírtak szerint, nem a másodfokú ítélet meghozatalakor kötelező erejűként hivatkozható ítéletek, egységes ítélkezési gyakorlat és jogértelmezés alapján vizsgálata a másodfokú ítélet jogszabálysértő voltát, hanem a másodfokú ítélet meghozatalát követően több mint, egy évvel meghozott Jogegységi határozatot (9/2023 JEH) ruházott fel visszaható hatállyal és ezen 2023. december 27.-én közzétett Jogegységi határozat alapján ítélte nem jogszabálysértőnek a 2022. szeptember 20.-án meghozott másodfokú ítéletet. [99] A Kúria támadott felülvizsgálati eljárásban tehát az eljáró tanács a Pfv.20.910/2020/8. számú határozatát és az azzal azonos tartalmú egyéb határozatokat nemcsak 2023. december 27.-étől a Jogegységi határozat közzétételétől, hanem már meghozatalukra visszamenőleges hatállyal tekintette kötelező erejűként nem hivatkozhatóak. [100] Ezzel olyan visszamenőleges hatályt tulajdonított a Jogegységi határozatnak, ami sérti a jogbiztonság elvét, ezáltal a megsérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, ami az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét okozza. [101] Visszaható hatályú jogalkotásról akkor beszélünk, ha a jogszabályt a kihirdetését megelőző időre is alkalmazni kell. A visszaható hatály általában tilos az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiság elvéből következően nem lehet utólag kötelezettséget 30 i megállapítani, és magatartás utólag nem minősíthető jogellenesnek. Előfordulhat mégis, hogy a visszaható hatályú jogalkalmazás megengedett a büntetőjogban nem az elkövetéskori, hanem az elbíráláskori jogszabályt kell alkalmazni (visszaható hatállyal), ha a cselekmény ekkor már nem minősül bűncselekménynek, vagy enyhébben büntetendő. Leegyszerűsítve tehát a visszaható hatályú jogalkotás akkor tilos, ha az a jogalanyok számára hátrányosabb. [102] Ebből következően egy bírósági ítéletet sem lehet egy utólagosan meghozott Jogegységi Határozat (egy évvel a másodfokú ítélet meghozatala után) által megváltoztatott jogértelmezésre hivatkozva „jogszerűnek” tekinteni, ha az a jogalany számára hátrányosabb. {23/2016. (XII. 12.) AB határozat, Indokolás [83] pontja}. [103] Az Alkotmánybíróság számos alkalommal értelmezte a visszaható hatályú jogalkotás tilalmának problematikáját. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint „[a] jogállamiság egyik legfontosabb alkotóeleme a jogbiztonság, amely - egyebek között- megköveteli, hogy a jogalanyoknak meglegyen a tényleges lehetőségük arra, hogy magatartásukat a jog előírásaihoz tudják igazítani, ennek érdekében a jogszabályok a kihirdetésüket megelőző időre nézve ne állapítsanak meg kötelezettséget, illetőleg valamely magatartást visszamenőleges hatállyal ne minősítsenek jogellenesnek” {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [71] pontja}. Az 1/2016. (I. 29.) AB határozat, Indokolás [55] bekezdése kimondta, hogy „[a] visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalmába ütközés vizsgálatánál az Alkotmánybíróság főszabályként abból a tételtől indult ki, hogy valamely jogszabály nem csupán akkor minősülhet a visszaható hatályú jogalkotás tilalmába ütközőnek, ha a jogszabályt a jogalkotó visszamenőlegesen léptette hatályba, hanem akkor is, ha a hatálybaléptetés nem visszamenőlegesen történt ugyan, de a jogszabály rendelkezéseit - erre irányuló kifejezett rendelkezés szerint - a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell. [...] a jogbiztonságból fakadó visszaható hatályú jogalkotás tilalma nem feltétlen és kizárólag a jogalanyok helyzetét elnehezítő (ad malam partem) jogalkotásra irányadó. [104] Az indítványozó állítja, továbbá, hogy a másodfokú bíróság és a Kúria felülvizsgálati tanácsa ítéletét olyan jogszabályra alapítva hozta meg, amelyet a jogalkotó kifejezetten hatályon kívül helyezett és megváltoztatott. [105] A Kúria 2023. december 27.-éig kötelező erejűként hivatkozható Pfv.20.910/2020/8. számú

precedens értékű ítéletének 14.-15. pontjában kitér arra mi jogalkotó szándéka és indoka a jogszabály megváltoztatására. 31 "[14] Az elévülés jogintézményének jogpolitikai indoka az, hogy nem kívánatos a kötelezettet hosszú időn át bizonytalanságban hagyni a követelés érvényesítését illetően, mert az idő múlásával a követelés fennállásának vagy fenn nem állásának a bizonyítása is rendszerint lényegesen nehezebbé válik. A joggyakorlás hosszú ideig tartó elmulasztása alappal enged következtetni arra is, hogy a jogosultnak az igényhez fűződő érdeke csökkent, vagy éppenséggel megszűnt. [15] Ez a jogpolitikaiszándék motiválta azt is, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) az elévülés megszakítására vezető jogi tények közül elhagyta a „követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítást”. A módosulás indokai szerint ez a megszakítási ok ellentétes az elévülés intézményének lényegével: nem az igény érvényesítésére, hanem az igényérvényesítési idő (és az azzal járó bizonytalanság) meghosszabbítására ösztönöz. A jogbiztonságot szolgálja, ha önmagában egy ilyen aktus nem eredményezi az elévülés megszakítását. [106] Az indítványozó hivatkozik arra, hogy a Kúria ítéletében azért alkalmazta a 9/2023 Jogegységi Határozatot visszamenőleges hatállyal, mert a Jogegységi Határozat megalkotásának valódi célja, hogy azon jogosultak, akik a Közjegyzői okirat által biztosított közvetlen végrehajtás jogával, az 5 éves elévülési időn belül Önhibájukból nem éltek, nem indítottak végrehajtási eljárást, kizárólag „követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítást” küldtek a kötelezettnek, ezáltal követelésük és végrehajtási joguk a 2023. december 27.-éig irányadónak tekintett egységes bírósági gyakorlat és Kúriai precedens képes kötelező erejüként hivatkozható határozatai (pl: az indítványozó által többször hivatkozott Pfv.I.21.768/2016/9. számú kúriai határozat) szerint elévült. A Magyar Közlönyben 2023. december 27-én közzétett 9/2023.(Jpe.IV.60.038/2023/12.) számú jogegységi határozat (a továbbiakban: JEH)) alkalmazása után a már elévült követelés végrehajtás útján 2023. december 27-étől újra követelhetővé vált, immár akár korlátlan ideig. Esetében ugyanis a 9/2023 Jogegységi Határozat értelmében a végrehajtható határozat hiánya miatt sosem lesz alkalmazható az rPtk megszorító rPtk 327. §. (3) bekezdésében megfogalmazott 5 éves elévülési kitétele. Ezért az rPtk 327. §. (1) bekezdésében szereplő cselekményekkel, például a „követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás” öt évenkénti küldésével a követelés elévülését végrehajtás megindítása nélkül vagy akár a végrehajtási eljárás alatt is korlátlan ideig és alkalommal megszakítható, meghosszabbítható. [107] Sérült az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való joga, azáltal jogbiztonság elvébe ütköző módon a Kúria eljáró tanácsa visszaható hatállyal alkalmazta az indítványozóra hátrányos 9/2023 JEH-ot az elévülés megítélése szempontjából, elnehezítve ezzel az indítványozó helyzetét. 32 - e.) A Kúria 9/2023 Jogegységi Határozatnak (Jpe.IV.60.038/2023/12. szám) alaptörvényellenessége Az indítványozónak sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és XIII. cikk (1) bekezdéseiben biztosított alapjoga azáltal, hogy az alkotmányjogi panasszal támadott eljárásban a bíróság ítéletét a Kúria 9/2023 Jogegységi Határozatára alapozza, az indítványozó szerint, a Kúria 9/2023 Jogegységi Határozata megsérti Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés-t és Alaptörvény 28. cikkét. [108] Az indítványozó kéri a Kúria 9/2023 Jogegységi Határozatnak (Jpe.IV.60.038/2023/12. szám) megsemmisítését, arra hivatkozással, hogy a határozat alaptörvényellenes. [109] A 19/2017. (VII. 18.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy II kizárólag az alkotmányossági vizsgálat szempontjait szem előtt tartva -, ha a támadott Jogegységi határozat által hivatkozott jogalkotói célt az indokolásban felhívott egyik értelmezési mód sem támasztja alá. Abban az esetben, ha a teleologikus értelmezést az adott jogág normáinak értelmezése során elfogadott egyetlen más interpretációs módszerrel sem lehet igazolni, úgy a jogegység biztosítására irányuló jogalkalmazói döntés szinte szükségképpen átveszi a jogalkotó jogkörét, ami megalapozza a Jogegységi Határozat Alaptörvény ellenességét. 11 [110] Az indítványozó hivatkozik az III/01637/2015 számú alkotmánybírósági határozathoz fűzött különvéleményre (Dr. Dienes-Oehr Egon alkotmánybíró párhuzamos indokolása), s ezen belül is különösen azt emeli ki, hogy a jogegységi eljárásnak nem feladata

a jogalkotói akarat rekonstruálása vagy jogszabályoknak az ettől eltérő, új tartalommal való interpretálása. „[56] A határozat indokolása szerint a Kúria jogegységi tanácsának értelmezése „awn túl, hogy az Alaptörvény 28. cikkéből nem vezethető le, ellentétben áll a 25. cikk (3) bekezdésével is, amely a jogalkalmazás egységének biztosítására, és nem a jogalkotó vélt, vagy valós mulasztásának jogegységi határozattal történő korrigálására vonatkozó felhatalmazást tartalmaz. ” [57] Az egységes és következetes jogértelmezés az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdésében megfogalmazott jogállamiság részét képező jogbiztonság fontos garanciája. Úgy vélem, hogy amikor a jogalkalmazók a jogszabályok tartalmát az Alaptörvény 28. cikkének megfelelően kibontják, nem tekinthetnek el attól, hogy e normák milyen alkotmányos rendet juttatnak 33 - i érvényre, milyen gazdasági és társadalmi közegben fejtik ki hatásukat, milyen viszonyokat kívánnak szabályozni. Ez azt is jelenti, hogy e körülmények időközbeni jelentős átalakulása szükségképpen visszahat a rendelkezések tartalmára és értelmezésére is. Akkor is, amikor a jogalkotó e változásokra nem reagál, a jogalkalmazóknak az Alaptörvény 28. cikkében foglalt követelményeket tiszteletben tartva és követve kell alakítaniuk normaértelmezésüket. Az Alaptörvény 28. cikkével összefér, sőt, adott esetben abból kényszerítően következik, hogy a bíróságok eltérjenek korábbi álláspontjuktól és az új körülményekre figyelemmel alakítsanak ki egy új értelmezési keretet. [58] Megítélésem szerint az abban való állásfoglalás, hogy a bíróságok jogfejlesztő tevékenységük kifejtése során a hatalmi ágak elválasztásának és a jogállamiság elvét tiszteletben tartották-e, mindig az adott eset körülményeitől, a jogági szabályok sajátosságaira is figyelemmel lévő vizsgálatán alapulhat. Alkotmányossági aggályt alapvetően ott látok, amikor az értelmezés eredményeként előálló tartalom túllép a szöveg által kijelölt tartományon, valójában tehát jogalkotás történik, miként a jelen esetben is. ” [111] Az indítványozó hivatkozik arra, hogy a támadott 9/2023 számú Jogegységi határozat Alaptörvény-ellenességének megállapíthatósági indoka teljes mértékben megegyező a 111/01637/2015 számú alkotmánybírósági határozathoz fűzött különvéleményben megfogalmazottakkal, bíróságok azzal sértették meg az indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogát, az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdésében megfogalmazott jogállamiság részét képező jogbiztonság elvét és a Alaptörvény 28. cikkét, hogy figyelmen kívül hagyták az rPtk. 327. §(3) (rPtk. 327. § /4/) bekezdésének miniszteri indoklását és az elvülés jogpolitikai indokát. Az értelmezés eredményeként előálló tartalom túllép a miniszteri indoklás által kijelölt tartományon, valójában tehát jogalkotás történik. A Jogegységi Határozat meghozatalakor a Kúria túllépte a jogegység biztosítására vonatkozó alaptörvényi felhatalmazás kereteit és elvonta a törvényhozói hatalmi ág jogkörét, ami az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésének sérelmére eredményezte. (III/01637/2015 46. - 47. pont) Mint már említettük, a régi-Ptk. Miniszteri Indoklása a következőket tartalmazza: Elévülés. (324-327. §.) "A jog a huzamosabb ideig bizonytalan jogi helyzetek rendezésére törekszik ; márpedig bizonytalanságot jelent az, ha a jogosult követelését hosszabb időn keresztül nem érvényesíti. A huzamos idő elteltével a követelés fennálltának vagy fenn nem álltának megállapítása, bizonyítása is rendszerint lényegesen nehezebb. Végül a joggyakorlás jelentős időn át való elmulasztása joggal enged következtetni arra, hogy a jogosultnak az igényhez fűződő érdeke is 34 i - csökkent vagy éppenséggel megszűnt. Ezért az igények szinte valamennyi jogrendszerben meghatározott időn túl állami kényszerrel már nem érvényesíthetők. Az elévülés jelenlegi szabályait a javaslat jelentősen módosítja. A legjelentősebb eltérés az elévülési idő tetemes megrövidítése. Ismeretes, hogy jelenleg a Verböczy Hármaskönyve alapján a XVI század elejétől kezdve szokásjogi úton kialakult általános elévülési idő 32 év. Nem kétséges, hogy a technikai fejlettség jelenlegi foka mellett ilyen hosszú elévülési időre nincs szükség; az ma is már illuzóriussá teszi az egész intézmény értékét. Ezért a 324. § (1) bekezdése az általános elévülési időt öt évben állapítja meg, ha pedig ez adott esetben, kivételesen, valamely különleges ok folytán mégis rövidnek bizonyulna, az elévülés nyugvására vonatkozó új szabályozás alapján a

bíróság a kivételes megoldást megtalálhatja. Az öt éves elévülési idő megállapításánál bizonyosfokig figyelemmel volt a javaslat arra is, hogy a polgáriperrendtartás szerint a perújítás objektív határideje öt év, s ugyancsak ennyi a köztartozások kivetésének és beszedésének elévülési ideje is." (297. oldal) "Eltér viszont a javaslat a jelenlegijogtól a végrehajtási jog elévülése tekintetében. A végrehajtási jog elévülésének az 1955: 21. tvr. 49. §-ának (2) bekezdésében foglalt határidejét sem a végrehajtási cselekmények, sem más körülmények nem szakítják félbe. Ez a rendelkezés a rendkívül hosszú, 32 éves elévülési idővel magyarázható. (A javaslat rövid elévülési idejéből következett a végrehajtási jog elévülése megszakításának lehetővé tétele; ezt a 327. § (4) bekezdése kizárólag a végrehajtási cselekményekhez üzi. [112] A fent ismertetett Miniszteri Indoklásból kitűnik, hogy az rPtk. 327. § (3) bekezdésének alkalmazhatósága a 9/2023 Jogegységi Határozatban kifejtettekkel ellentétben nem szűkíthető le az elévülési időt megszakító eljárás során hozott végrehajtható határozatok esetére. [113] A Miniszteri Indoklásból kitűnik, hogy az rPtk. 327. § (3) bekezdése alkalmazható és alkalmazandó minden olyan esetben, amikor a jogosult fél bírósági peres eljárás igénybevétele nélkül közvetlen végrehajtást kezdeményezhet vagyis végrehajtási joga fennáll. A jogszabály megalkotásának célja ugyanis nem a végrehajtható határozat meglétének előírása, hanem a végrehajtási megszakíthatóságának és az elévülés megszakadásának hiányában, a végrehajtási jog elévülésének öt évben történő maximalizása volt. Az rPtk. 327. § /3/ bekezdés Alaptörvénynek megfelelő értelmezése 35 D i [114] Az indítványozó szerint az rPtk. 327. § (3) bekezdésének értelmezése az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdésében megfogalmazott jogállamiság részét képező jogbiztonság elvének és a Alaptörvény 28. cikknek megfelelően a következő. 1.1 A végrehajtási jog "A bírósági végrehajtás - mint nemperes eljárás - jogviszonyok összessége. Ebben az esetben a végrehajtás megindítása a végrehajtási jog meglététől függ, amely az eredetileg érvényesítendő joghoz kapcsolódik. A végrehajtási jog szűkebb értelemben a végrehajtási eljárás megindításának jogát, tágabb értelemben a jogviszony során keletkező anyagi és eljárásjogi következmények összességét jelenti, amelyek a végrehajtási eljárásban részt vevők jogaiban és kötelezettségeiben bekövetkeznek." (A bírósági végrehajtás (HVG-ORAC, 620 A/5 oldal, 2009.)) 1.11 A végrehajtási jog fennállása és elévülésének kezdete [115] A végrehajtási záradékkal ellátható okiratokhoz, mint a közokiratba foglalt jelzálogszerződés a jogalkotó és a 9/2023 JEH közvetlen végrehajthatóságot és végrehajtási jogot kapcsol. "132. A végrehajtási záradékkal ellátható okiratok esetén a jogalkotó azonnali végrehajtási jogot biztosít a követelés érvényesítéséhez, és ezekben az esetekben nincs szükség a jogvitát előzetesen eldöntő bírósági (közjegyzői, választott bírósági) eljárásra. (A polgári perrendtartás és a kapcsolódó jogszabályok kommentárja I-1 I/III. (HVG-ORAC, 2018, 1-2146. o.)) "a végrehajtási záradékkal ellátható közjegyzői okirat alapján a követelés közvetlenül végrehajtható," (9/2023. Jogegységi határozat (Jpe.IV.60.038/2023/12. szám) 7. pont) [116] A Vht. 13. § (1) bekezdésének előírásai szerint akkor állítható ki a végrehajtható okirat, ha - rendelkezésre áll a kötelezést előzetesen végrehajtandó vagy a végrehajtást jogszabály rendelkezése egyébként lehetővé teszi, és - letelt a teljesítési határidő. 36 - A végrehajtási jog elévülése a végrehajtani kívánt követelés teljesítési határidejének leteltét követő napon kezdődik meg. (Polgári eljárásjog I-11. - új Pp. - Kommentár a gyakorlat számára - Harmadik kiadás - Hetedik rész - Különleges eljárások, XL. Fejezet - Végrehajtási perek) [117] A 9/2023. Jogegységi határozat (Jpe.IV.60.038/2023/12. szám) 7. pontjában megfogalmazott és a jogegységi tanács által elfogadott levezetés, értelmében a "végrehajtási záradékkal ellátható közjegyzői okirat alapján a követelés közvetlenül végrehajtható", a végrehajtási jog már a "követelés érvényesítésére irányuló eljárás" megindítása előtt (a teljesítési határidejének leteltét követő naptól) fennáll, ellenkező esetben az eljárás jogerős befejezése, mint "végrehajtási cselekmény" nem tudná megszakítani a végrehajtási jog elévülését. "Az indítványozó tanács álláspontja szerint abból, hogy a végrehajtási záradékkal ellátható közjegyzői okirat alapján a követelés közvetlenül végrehajtható, nem következik az,

hogy a követelés elévülésének megítélése során a régi Ptk. 327. § (3) bekezdésének rendelkezéseit kell alkalmazni. A régi Ptk. hatályba lépésekor a régi Ptk. 327. § (4) bekezdése kizárólag akkor volt alkalmazható, ha a követelés és így a végrehajtási jog elévülése 1.) korábban már legalább egyszer megszakadt az elévülést legutóbb valamely arra alkalmas, tehát a követelés érvényesítésére irányuló eljárás szakította meg és 3.) ez az eljárás jogerősen befejeződött. " (9/2023. JEH (Jpe.IV.60.038/2023/12. szám)) [118] Mindezek értelmében a "követelés érvényesítésére irányuló eljárás" jogerős befejezése "végrehajtási cselekmény"-nek minősül! "A "végrehajtási cselekmény" fogalmát sem a Ptk., sem a Vht. nem határozza meg. A bírói gyakorlat szerint a végrehajtási jog elévülését megszakító végrehajtási cselekmény a végrehajtás elrendelése iránti kérelem benyújtása és a kérelem alapján a végrehajtás elrendelése, a végrehajtás elrendelését követően pedig végrehajtási cselekménynek minősül a végrehajtási eljárás során minden olyan esemény, illetve intézkedés is, amely a végrehajtás előrehaladását célozza és arra alkalmas. Minden esetben az adott körülmények ismeretében lehet megítélni azt, hogy az esemény vagy intézkedés végrehajtási cselekmény-e, azaz megszakítja-e a végrehajtási jog elévülését. (BH 2016.144.) Mindezek miatt az elévülést megszakító végrehajtási cselekmények köre igen széles: a végrehajtás elrendelését követően azok a végrehajtói intézkedések, illetve események maradnak kívül a körön, amelyek pusztán ügyviteljellegűek. Támpontot jelent, hogy az elévülésjogintézményével a jogalkotó a jogosult igényérvényesítéssel kapcsolatos passzivitását kívánja szankcionálni." 1.111 A végrehajtási jog öt év alatt évül el. "A Ptk. 6:21-6:25. §-aival összhangban áll a Vht. 57. §-a, amely kifejezetten a végrehajtási jog elévülésére vonatkozik, következőképpen: 37 - Vht. 57. § (1) A végrehajtásijog a végrehajtandó követeléssel együtt évül el. (2) A végrehajtási jog elévülését általában kérelemre kell figyelembe venni; hivatalból akkor vehető figyelembe, ha az alapjául szolgáló követelés elévülését is hivatalból kell figyelembe venni. (3) Ha a végrehajtásijog elévülését a (2) bekezdés szerint figyelembe kell venni, a végrehajtási jog elévülési határidejének letelte után előterjesztett kérelemre nem lehet végrehajtást elrendelni, és a már elrendelt végrehajtást nem lehet folytatni. (4) A végrehajtásijog elévülését bármely végrehajtási cselekmény megszakítja. A Vht. 57. §-ának idézett rendelkezései értelmében a végrehajtási jog elévülése a végrehajtandó követelés elévüléséhez kapcsolódik, így a végrehajtásijog is az adott követelés elévülési idejének lejártával évül el." (Polgári eljárásjog I-III. - új Pp. - Kommentár a gyakorlat számára - Harmadik kiadás - Hetedik rész - Különleges eljárások, XL. Fejezet-Végrehajtási perek) "A végrehajtásijog a végrehajtandó követeléssel együtt évül el. Az általános elévülési idő öt év, de ismer a jog rövidebb (egyéves, illetve hat hónapos) elévülési időt is. " (A bírósági végrehajtás (HVG-ORAC, 620 A/5 oldal, 2009.) I.IV Elévülés [119] A jogrendszer számos ága ismeri, és különböző normatív rendelkezésekkel, eljárási szabályokkal, időpontok, határidők meghatározásával rendezi az elévülést. Elévülés alatt általánosságban egy adott jogi igény érvényesítésére nyitva álló határidő elmúlását értjük. Így az igény érvényesítésére meghatározott határidő lejárt a jogi igény érvényesítésének végét jelenti. A határidő elmúlt az alanyi jogot nem szünteti meg, csupán annak érvényesítését zárja ki. A jogintézmény indoka, hogy aki az igényét hosszabb időközön keresztül nem érvényesíti, annak a passzivitását úgy kell tekinteni, mint aki felhagyott igénye érvényesítésével. Ugyanakkor a jogbiztonság szempontjából a kötelezettet sem lehet az idők végezetéig a bizonytalanságnak kiténni, vele szemben is meg kell határozni a követelés érvényesítésének várható idejét. Mindezen szempontok és megfontolások szerint rendkívül lényeges az elévülés pontos szabályozása, egyértelmű és mindenki számára követhető előírásainak jogszabályba foglalása. [120] Az elévülés intézményét a különböző jogágak bizonyos kérdésekben egymástól eltérően szabályozzák, azonban szabályaik kötődnek jogrendszerünk általános alapelveihez és előírásaihoz. [121] A végrehajtási jog szempontjából fontos polgári jogban az általános elévülési idő öt év. I.V A végrehajtási jog elévülése 38 é é é [122] A végrehajtási jog elévülése alatt azt értjük, hogy a végrehajtási jog egy bizonyos idő elteltével elenyézik, megszűnik. A

törvényi szóhasználat nem problémamentes. Az elévülés polgári jogi következménye, hogy az elévült követelést többé már nem lehet bíróság előtt érvényesíteni [Ptk. 325. § (1) bek.]. "993 Az időmúlása változatos hatással bír a polgári jogi igényekre, egyesekre nézve jogvesztést[906}, más esetekben elévülést eredményez, s bizonyos igények egyáltalán nem évülnek el (lásd a tulajdoni igényeket, Ptk. 5:35. §). A végrehajtás mint kényszere/járás nem tartalmaz saját elévülési szabályokat, már csak eljárási jogszabályi jellegénél fogva sem, viszont az anyagi jogi szabályokat az eljárásra szabja. 997 A végrehajtási jog elévülése azt jelenti, hogy az időmúlás következtében a végrehajtási jog elenyészett vagy megszűnt. Ez kihat arra az anyagi jogra is, amelyhez a végrehajtási jog kapcsolódik, és azzal a következménnyel jár, hogy az alapul szolgáló anyagi jogot állami kényszerrel, bírósági végrehajtás útján már nem lehet érvényre juttatni." (A polgári perrendtartás és a kapcsolódó jogszabályok kommentárja I-II/III. (HVG-ORAC, 2018, 1-2146. o.)) [123] 1955. évi 21. törvényerejű rendelet a bírósági végrehajtásról KÖZLÖNYÁLLAPOT "49. § (1) A végrehajtási jog- az azonnali beszédési megbízással érvényesítendő követelések Végrehajtásának kivételével [173. § (2) bek.]- a polgári jogban meghatározott általános elévülési határidő alatt évül el." (2) Az (1) bekezdésben említett elévülési határidőt a végrehajtandó követelés teljesítésére a végrehajtás alapjául szolgáló határozatban, illetőleg okiratban megszabott határidő leteltétől kell számítani. Ezt az elévülési határidőt sem a végrehajtási cselekmények, sem más körülmények nem szakítják felbe. [124] Az rPtk. megjelenéséig a végrehajtási jog elévülését nem lehetett megszakítani! [125] Ptk.- 1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyvről KÖZLÖNYÁLLAPOT "326. § (1) Az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé vált. 39 - i 327. §. (1) A követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás, a követelés bírósági úton való érvényesítése, továbbá megegyezéssel való módosítása -ideértve az egyezséget is , végül a tartozásnak a kötelezett részéről való elismerése megszakítja az elévülést. (2) Szocialista szervezetek egymás közötti szerződéseinek a felszólítás az elévülést nem szakítja meg, a pénzkövetelés elévülése pedig csak akkor szakad meg, ha a követelést bírósági úton vagy beszédési megbízás útján érvényesítik. Ezeket a rendelkezéseket nem lehet alkalmazni a hitelnyújtásból eredő követelésekre, valamint a mezőgazdasági termelőszövetkezetek szerződéseire. (3) Az elévülés megszakadása, illetőleg az elévülést megszakító eljárásjogerős befejezése után az elévülés újból megkezdődik. (4) Az elévülést megszakító eljárásjogerős befejezése végrehajtási cselekmények szakítják meg." után az elévülést csak a [126] Indokolás a Magyar Népköztársaság Polgári Törvénykönyvének Javaslatához. ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS. Elévülés. (324-327. §.) "A jog a huzamosabb ideig bizonytalan jogi helyzetek rendezésére törekszik ; márpedig bizonytalanságot jelent az, ha a jogosult követelését hosszabb időn keresztül nem érvényesíti. A huzamos idő elteltével a követelés fennálltának vagy fenn nem álltának megállapítása, bizonyítása is rendszerint lényegesen nehezebb. Végül a joggyakorlás jelentős. időn át való elmulasztása joggal enged következtetni arra, hogy a jogosultnak az igényhez fűződő érdeke is csökkent vagy éppenséggel megszűnt. Ezért az igények szinte valamennyi jogrendszerben meghatározott időn túl állami kényszerrel már nem érvényesíthetők. Az elévülés jelenlegi szabályait a javaslat jelentősen módosítja. A legjelentősebb eltérés az elévülési idő tetemes megrövidítése. Ismeretes, hogy jelenleg a Verböczy Hármaskönyve alapján a XVI század elejétől kezdve szokásjogi úton kialakult általános elévülési idő 32 év. Nem kétséges, hogy a technikai fejlettség jelenlegi foka mellett ilyen hosszú elévülési időre nincs szükség ; az ma is már illuzóriussá teszi az egész intézmény értékét. Ezért a 324. § (1) bekezdése az általános elévülési időt öt évben állapítja meg, ha pedig ez adott esetben, kivételesen, valamely különleges ok folytán mégis rövidnek bizonyulna, az elévülés nyugvására vonatkozó új szabályozás alapján a bíróság a kivételes megoldást megtalálhatja. Az öt éves elévülési idő megállapításánál bizonyosfokig figyelemmel volt a javaslat arra is, hogy a polgári perrendtartás szerint a perújítás objektív határideje öt év, s ugyancsak ennyi a köztartozások kivetésének és beszédésének elévülési ideje is." (297. oldal) 40 - "Eltér viszont a javaslat a jelenlegi jogtól a

végrehajtásijog elévülése tekintetében. A végrehajtásijog elévülésének az 1955: 21. tvr. 49. §-ának (2) bekezdésében foglalt határidejét sem a végrehajtási cselekmények, sem más körülmények nem szakítják félbe. Ez a rendelkezés a rendkívül hosszú, 32 éves elévülési idővel magyarázható. (A javaslat rövid elévülési idejéből következett a végrehajtásijog elévülése megszakításának lehetővé tétele ; ezt a 327. § (4) bekezdése kizárólag a végrehajtási cselekményekhez/űzi. [127] Az rPtk miniszteri indoklása egyértelműen meghatározza a jogalkotó szándékát. [128] A VÉGREHAJTÁSI JOG ÖT ÉV ALATT ÉVÜL EL, A VÉGREHAJTÁSI JOG ELÉVÜLÉSÉT KIZÁRÓLAG VÉGREHAJTÁSI CSELEKMÉNYEK SZAKÍTJÁK MEG! [129] A végrehajtási Jog elévülésének megszakadását külön speciális jogszabályok is szabályozzák. [130] 1979. évi 18. törvényerejű rendelet a bírósági végrehajtásról A végrehajtási jog elévülése "48. § (4) A végrehajtásijog elévülését bármely végrehajtási cselekmény megszakítja. " [131] Vht. - 1994. évi LIII. törvény a bírósági végrehajtásról A végrehajtási jog elévülése "57. § (4) A végrehajtásijog elévülését bármely végrehajtási cselekmény megszakítja." [132] A FENTI ÁTTEKINTÉSBŐL JÓL LÁTHATÓ, HOGY A VÉGREHAJTÁSI JOGRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK AZ RPTK. HATÁLYBALÉPÉSE ÓTA VÁLTOZATLANOK! 1. A VÉGREHAJTÁSI JOG ELÉVÜLÉSE A VÉGREHAJTANI KÍVÁNT KÖVETELÉS TELJESÍTÉSI HATÁRIDEJÉNEK LETELTÉT KÖVETŐ NAPON KEZDŐDIK MEG 41 é é 2. A VÉGREHAJTÁSI JOG 5 ÉV ALATT ÉVÜL EL 3. A VÉGREHAJTÁSI JOG ELÉVÜLÉSÉT KIZÁRÓLAG VÉGREHAJTÁSI CSELEKMÉNYEK SZAKÍTJÁK MEG! [133] Az indítványozó hivatkozik tovább arra, hogy jogbiztonság és a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog elveiből következik, hogy az olyan intézményi normák, mint például a Jogegységi határozat - a közhatalmi szervek által alkotott olyan általános magatartási szabályok, amelyek a szabályozás céljával születnek, de ellentétben a jogszabályokkal - amelyekről az Alaptörvény is tesz említést sajátossága, hogy normatív tartalmuk nem önálló. A Jogegységi Határozat nem új jogforrást alkot, hanem jogszabályi rendelkezés kötelező értelmezését határozza meg. Erre tekintettel a jogegységi határozat szükségszerűen osztja az értelmezett jogszabály sorsát, ha az értelmezett jogszabály módosul vagy hatályát veszti, ehhez a jogegységi határozatnak is igazodnia kell. [134] Ebből következően nem hagyható figyelmen kívül az a jogalkotói szándék, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) az elévülés megszakítására vezető jogi tények közül elhagyta a „követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítást”. A módosulás indokai szerint ez a megszakítási ok ellentétes az elévülés intézményének lényegével: nem az igény érvényesítésére, hanem az igényérvényesítési idő (és az azzal járó bizonytalanság) meghosszabbítására ösztönöz. A jogbiztonságot szolgálja, ha önmagában egy ilyen aktus nem eredményezi az elévülés megszakítását. [135] Amennyiben a Kúria Jogegységi Tanácsa, úgy is ítélte meg a 2023. december 27. én közzétett Jogegységi határozatában (9/2023 JEH) , hogy Közokiratok esetében újra kell értelmeznie az elévülés megszakításának addig kialakult és egységes joggyakorlatát. A fent kifejtettek értelmében az rPtk 327. §. (1) bekezdésében szereplő „követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítást” ki kellett volna vennie az elévülés megszakítására vezető jogi tények közül, ezt ugyanis a jogalkotó kifejezetten ellentétesnek ítélte az elévülés intézményének lényegével, ezért a jelenleg hatályos Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) módosította az addigi jogszabályokat és az elévülés megszakítására vezető jogi tények közül elhagyta. [136] A Jogegységi Határozat ugyanis nem új jogforrást alkot, hanem jogszabályi rendelkezés kötelező értelmezését határozza meg. 42 é é é i Erre tekintettel a jogegységi határozat szükségszerűen osztja az értelmezett jogszabály sorsát, azaz : ha az értelmezett jogszabály módosul ehhez a jogegységi határozatban kifejtett indoklásnak is igazodnia kell. Nem adható egy hatályon kívül helyezett, de a felek között alkalmazandó jogszabálynak utólagosan olyan értelmezés, amely ellentétes a hatályos joggal. Ilyen esetben ugyanis nem beszélhetünk jogfejlesztésről. A Kúria , mint jogalkalmazó , nem adhat a jogalkotói akaratla ellentétes

utólagos értelmezést egy jogszabálynak, ezzel ugyanis átvinné a jogalkotó szerepét, ami Alaptörvény B) és C) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiság és hatalommegosztás elvét. [137] A 2023. december 27.-én közzétett Jogegységi határozat kifejezetten azért született, hogy a megszületése előtti jogviszonyok esetén alkalmazandó - és egyébként addig egységes - jogértelmezést szabályozza, megváltoztassa. [138] Ezzel olyan visszamenőleges hatályt biztosít a Jogegységi határozatnak, ami sérti a jogbiztonság elvét, ezáltal a megsérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, ami a tisztességes eljáráshoz való jognak sérelmét okozza. [139] Visszaható hatályú jogalkotásról akkor beszélünk, ha a jogszabályt a kihirdetését megelőző időre is alkalmazni kell. A visszaható hatály általában tilos az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiság elvéből következően nem lehet utólag kötelezettséget megállapítani, és magatartás utólag nem minősíthető jogellenesnek. Előfordulhat mégis, hogy a visszaható hatályú jogalkalmazás megengedett a büntetőjogban nem az elkövetéskori, hanem az elbíráláskori jogszabályt kell alkalmazni (visszaható hatállyal), ha a cselekmény ekkor már nem minősül bűncselekménynek, vagy enyhébben büntetendő. Leegyszerűsítve tehát a visszaható hatályú jogalkotás akkor tilos, ha az a jogalanyok számára hátrányosabb. {23/2016. (XII. 12.) AB határozat, Indokolás [83] pontja}. [140] Az Alkotmánybíróság számos alkalommal értelmezte a visszaható hatályú jogalkotás tilalmának problematikáját. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint „[a] jogállamiság egyik legfontosabb alkotóeleme a jogbiztonság, amely- egyebek között-megköveteli, hogy a jogalanyoknak meglegyen a tényleges lehetőségük arra, hogy magatartásukat a jog előírásaihoz tudják igazítani, ennek érdekében a jogszabályok a kihirdetésüket megelőző időre nézve ne állapítsanak meg kötelezettséget, illetőleg valamely magatartást visszamenőleges hatállyal ne minősítsenek jogellenesnek” {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [71] pontja}. Az 43 é é é - i 1/2016. (I. 29.) AB határozat, Indokolás [55] bekezdése kimondta, hogy „[a] visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalmába ütközés vizsgálatánál az Alkotmánybíróság főszabályként abból a tételből indult ki, hogy valamely jogszabály nem csupán akkor minősülhet a visszaható hatályú jogalkotás tilalmába ütközőnek, ha a jogszabályt a jogalkotó visszamenőlegesen léptette hatályba, hanem akkor is, ha a hatálybaléptetés nem visszamenőlegesen történt ugyan, de a jogszabály rendelkezéseit - erre irányuló kifejezett rendelkezés szerint - a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell. [...] a jogbiztonságból fakadó visszaható hatályú jogalkotás tilalma nem feltétlen és kizárólag a jogalanyok helyzetét elnehezítő (ad malam partem) jogalkotásra irányadó. [141] Az indítványozó hivatkozik arra, hogy a 9/2023 Jogegységi Határozat azzal a valódi céllal született, hogy azon jogosultak, akik a Közjegyzői okirat által biztosított közvetlen végrehajtás jogával, az 5 éves elévülési időn belül Önhibájukból nem éltek, nem indítottak végrehajtási eljárást, kizárólag „követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítást” küldtek a kötelezettnek, ezáltal követelésük és végrehajtási joguk a 2023. december 27.-éig irányadónak tekintett egységes bírósággyakorlat és Kúriai precedens képes kötelező erejüként hivatkozható határozatai szerint elévült, a Magyar Közlönyben 2023. december 27.-én közzétett 9/2023.(Jpe.IV.60.038/2023/12.) számú jogegységi határozat (a továbbiakban: JEH)] után a már elévült követelésüket végrehajtás útján, újra követelhessék, immár akár végtelen ideig. Esetükben ugyanis a 9/2023 Jogegységi Határozat értelmében a végrehajtható határozat hiánya miatt sosem lesz alkalmazható az rPtk. megszorító rPtk. 327. §. (3) bekezdésében megfogalmazott öt éves elévülési kitétele. Ezért az rPtk 327. §. (1) bekezdésében szereplő cselekményekkel, például a „követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás” öt évenkénti küldésével a követelés elévülését végrehajtás megindítása nélkül vagy akár a végrehajtási eljárás alatt is korlátlan ideig és alkalommal megszakíthatják, meghosszabbíthatják. [142] Az indítványozó utal továbbá arra, hogy a Jogegységi Határozat vizsgálata az elévülés megítélésével felvetett jogkérdés társadalmi jelentősége miatt is indokolt. „Társadalmi jelentősége” van az olyan jogkérdéseknek, illetve ügyeknek, amelyek a társadalom széles körét közvetlenül vagy közvetett módon érintik. Az

adott ügyben vitássá tett elévülés intézménye az élet minden területén fontos szerepet játszik, így megítélése kihatással lehet a perben nem álló személyekre is. Nagy társadalmi jelentősége lehet egy jogkérdésnek akkor is, ha a jogsértő gyakorlat fenntartása másokat is a jogsértő gyakorlat folytatására ösztönözhet. [143] Ilyen jövőbeni jogsértő gyakorlat lehet, ha a továbbiakban a tartozáselismerést/ kötelezettség vállalást tartalmazó Közokiratokat a végrehajtható határozatokhoz kapcsolódó 5 44 i éves elévülési idő kijátszására, végtelenre nyújtására kívánják felhasználni kiüresítve ezáltal az elévülésjogi intézményét. [144] Az Alkotmánybíróság III/01637/2015 határozatában kifejtette hogy, a Kúria nem lépheti túl a jogegység biztosítására vonatkozó alaptörvényi felhatalmazás kereteit és nem vonhatja el a törvényhozói hatalmi ág jogkörét, valamint hogy, a jogegységi határozat mint alkotmányos intézmény mindig múltbéli történeti tényállások alapján kerül meghozatalra, ez azonban önmagában visszaható hatályt nem eredményez. Amennyiben egyes meghatározott jogalanyok köre számára visszamenőleges hatállyal egyértelműen hátrányos jogkövetkezményt állapít meg, az sérti a C) cikk (1) bekezdésében deklarált hatalommegosztás elvének és a B) cikk (1) bekezdéséből levezetett jogbiztonság elvét. Ezek sérelme szükségképpen vezet a Jogegységi Határozat alaptörvény-ellenességének megállapításához. (Indokolás [48] pontja) [145] Az indítványozó hivatkozik továbbá 9/2023.(Jpe.IV.60.038/2023/12.) számú jogegységi határozat 28. pontjában kifejtett kúriai álláspont jogbiztonságot sértő voltára, mely szerint "szükséges utalni arra is, hogy attól, hogy általában aztekinthetőcélravezetőnek, a jogosultnak még nincs jogszabályi kötelezettsége arra, hogy egy záradékolható okirat esetén követelését közvetlen végrehajtás útján érvényesítse. Ilyen kötelezettség hiányában annak elmulasztása nem vezethet jogvesztéshez:" [146] Az indítványozó felhívja a figyelmet a Kúriai tanács csúsztatására, mert közvetlen végrehajtás jogával való nem élés , indokolatlan késlekedés valóban nem jogvesztéshez vezet. A joggal való nem élés vagy indokolatlan késlekedés a jog elévüléséhez vezet. Az anyagi jog a továbbiakban is megilleti a jogosultat, csak a bírósági úton való kikényszeríthetőség lehetősége enyészik el. [147] Hivatkozik továbbá az indítványozó arra, hogy az rPtk 327. § (3) bekezdésében említett végrehajtható határozattal rendelkező félnek sincs jogszabályi kötelezettsége, arra hogy a számára biztosított bírósági végrehajtás lehetőségével éljen , a joggyakorlásának elmulasztása vagy az öt éven túli indokolatlan késlekedés a jog gyakorlásával ezen esetben sem jogvesztéshez, hanem elévüléshez vezet. [148] Azt is szükséges figyelembe venni, hogy az idő múlását a jog szinte kivétel nélkül kezeli az elévülés intézményesítésével. A függő jogi helyzetek felszámolásával kapcsolatos 45 i elévülési szabályok a jogbiztonságot szolgálják. { 17/2019. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [61] pontja} [149] Itt adjuk elő azt is, hogy a jogegységi határozat ráadásul olyan helyzetet teremtett, ahol a közokiratba foglalt tartozáselismerő/egyoldalú kötelezettség vállaló nyilatkozat birtokában lévő jogosult előnyt élvez, az egyébként a Kúria által a jogegységi határozatban a Ptk. 327.§(3) bekezdése kapcsán hivatkozott „végrehajtható határozat” birtokában lévő jogosultéhoz képest, hiszen amíg a jogerős ítélettel rendelkező jogosultnak valóban csak öt év áll rendelkezésére a követelés kikényszerítésére, úgy a közokirattal rendelkező jogosult egy felszólító levél megküldésével a bíróság előtti igényérvényesítés lehetőségének idejét a végtelenségig kitolhatja, jelentős jogbizonytalanságot okozva ezzel. [150] További jogbizonytalanságot okoz a jogegységi határozatnak az a „joghatása” is, hogy a határozat szó szerinti értelmezése szerint még amennyiben a jogosult már meg is indította az adós ellen a végrehajtási eljárást, úgy adott esetben a végrehajtási eljárás folyamata során(!) is képes az elévülés pusztán egy felszólító levéllel megszakítani. [151] Mivel pedig a jogegységi határozatban a Kúria akként nyilatkozik, hogy „Nem adható a jogszabálynak olyan kiterjesztőjogértelmezés, amely nem igazodik annak kifejezettszövegéhez, így az azzal a jogalkotó által elért célhoz és amely esetében nem következtek be a jogszabályi rendelkezés alkalmazásának a feltételei.” Elvi éllel adjuk elő azt, hogy a C) cikk (1) bekezdés, B) cikk (1) bekezdés, és ezek által az indítványozót külön érintő XXVIII. cikk (1) bekezdés sérelme nem azzal következik be, hogy a jogegységi tanács egy a

jogszabály szövegét ugyan tágabban, de az Alaptörvény 28. cikkével, jelen esetben a Q) cikk (2) és (3) bekezdésével összhangban a jogalkotói szándéknak megfelelően, azt megvalósítva értelmezi (főleg amennyibe a tágabb értelmezést még indokolni is tudja, mint jelen esetben), hanem a sérelem pontosan az által következik be, hogy mereven a jogszabály szó szerinti szövegéhez igazodóan egy, múltbéli és a jelenleg hatályos jogalkotó szándékkal szöges ellentétben álló intern normát alkot. A jogtörténelem során ugyanis a polgári jogban soha nem volt olyan jogalkotói akarat az elévülés kapcsán, amely a végrehajtási joggal rendelkező jogosult vonatkozásában a bíróság út kikényszerítésére nyitva álló öt éves időtartamot, - az elévülés egyoldalú nyilatkozattal történő megszakítása útján gyakorlatban a végtelenségig meghosszabbítani kívánta, ezzel gyakorlatilag éppen az elévülés jogintézményét üresítve ki. [152] Továbbmenve, az alkotmánybíróság gyakorlata következetes abban, hogy tisztességes eljáráshoz való joghoz hozzátartozik annak biztosítása, a bíróságok a határidők túllépését ne az ügyfél terhére, hanem javára értékeljék. A jogalkotót illeti az egyes határidők -jogpolitikai és 46 praktikus szempontokat is figyelembe vevő - meghatározása. A tisztességes eljáráshoz való Alaptörvényben biztosított jogból az következik, hogy határidő elmulasztásának ódiumát a mulasztó, ne pedig a másik fél viselje. { 17/2019. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [43] pontja, 3353/2017. (XII. 22.) AB határozat, Indokolás [18] pontja} [153] A fentiekre tekintettel az a bírói értelmezés, mely ezzel szemben a határidő elmulasztásához - a tételes jogszabályi előírás szerinti határidő letelte után - nem fűzi azt a következményt, hogy az e határidőt túllépő/elmulasztó fél lehetősége elenyészik az ügy érdemére kiható jogszabálysértést követ el, amely az Alaptörvény által biztosított tisztességes eljáráshoz való joggal ellentétes." {17/2019. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [19] pontja} [154] Az alkotmánybíróság ezeket az elveket a tisztességes hatósági eljárással szemben fogalmazta meg, de az indítványozó nem látja okát, hogy a tisztességes bírósági eljárás megítélésénél miért ne lenne irányadó. [155] Semmi nem indokolja, hogy egy közvetlen végrehajtást biztosító Közokirattal rendelkező fél 5 éven túli késlekedését/mulasztását a végrehajtási eljárás megindításával a bíróságok ne a mulasztó terhére és a kötelezettjává értékeljék. [156] Az indítványozó hivatkozik arra, hogy a 9/2023.(Jpe.IV.60.038/2023/12.) számú jogegységi határozat támogatja, sőt ösztönzi a függő jogi helyzet fenntartását, ellentétes a jogbiztonság elvével, ezáltal sérti a jogalanyok tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát. [157] Az indítványozó hivatkozik továbbá arra, hogy a függő jogi helyzet indokolatlan meghosszabbítása az Alaptörvény XIII. cikke által védett tulajdonhoz való jog sérelmét is okozza. A tulajdon egyik részjogosítványa a tulajdonosi „rendelkezés” szabadsága. {33/2015. (XII. 3.) AB határozat, Indokolás [25] pontja} [158] A tulajdonosi „rendelkezés” szabadságának korlátozása nem lehet korlátlan, nem korlátozható a szükségesnél hosszabb ideig, a tulajdon egyes részjogosítványainak sérelme vezethet alapjog-sérelemhez: „[...] az Alaptörvény tulajdonhoz való alapjogként a jogszabályok által meghatározott tartalommal elismert, konkrét időpontban fennálló konkrét jogosítványokat védi: a törvényhozás a tulajdonhoz való alapvető jog alapján általában köteles tiszteletben tartani azokat a jogosultságokat, amelyek az alkotmányos értelemben vett tulajdonhoz való alapvető jog összetevői.” [3195/2016. (X. 11.) AB határozat; 25/2015. (VII. 21.) AB határozat] [159] A 3232/2016. (XI. 18.) AB határozatban az Alkotmánybíróság a következők szerint ismételte meg sokszor hangoztatott álláspontját: „Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése alapján mindenkinek joga van a tulajdonhoz [...] . A tulajdonjog valamely elemének korlátozása azonban csak akkor jár magának a tulajdonjognak mint alaptörvényi jognak a korlátozásával és ezáltal csak akkor alaptörvény-ellenes, ha az nem elkerülhetetlen, kényszerítő ok nélkül történik, továbbá ha a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest aránytalan.” [160] Az indítványozó szerint a 9/2023.(Jpe.IV.60.038/2023/12.) számú jogegységi határozat azzal, hogy támogatja, sőt ösztönzi a függő jogi helyzet fenntartását, korlátlan ideig kitolhatóvá teszi a közvetlen végrehajtás jogának gyakorlását ezzel együtt a tulajdont esetlegesen terhelő valamint a tulajdonnal való rendelkezést korlátozó jogok fennmaradását a jogszabályban

rögzített 5 év elévülési idő helyett a szükségesnél tovább engedi korlátozni a tulajdonnal való rendelkezés jogát, ezáltal a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest aránytalanná válik. [161] Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjog részjogosultságának (a tulajdonosi „rendelkezés” szabadsága) korlátozását túlzottan kiterjesztő Jogegységi Határozat alaptörvény-ellenes. Ezzel összefüggésben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiság elvéből levezethető jogbiztonság követelménye sérelme is felvetődik. EGYÉB: A felülvizsgálati eljárás befejeződött. Perújítást nem kezdeményeztek az ügyben.

A fentiek alapján a következő

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy a Fővárosi Törvényszék 43.Pf.634.325/2023/2. és a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.VI.20.623/2024/4. számú ítéletét és a 9/2023.JEH határozatot semmisítse meg.

A Kúria a határozatát mérlegelési jogkörben hozta, ezért a jelen Alkotmányjogi panasz eljárásban a másodfokú határozat is támadható alkotmányjogi panasszal.

A T. Alkotmánybíróság hatásköre az Abtv.26.§ (1) bekezdésén és az Abtv.27.§ (1) bekezdésén alapul. Az ABtv.26.§ 1) bekezdésén alapuló hatáskör a jelen perben Abtv.28.§-án alapul.

Hozzájárulok, hogy a nevemet és személyes adataimat közzé tegye a T. Alkotmánybíróság.

Csatolom az ügyvédi meghatalmazást.

Szeged, 2025.04.25.

Tisztelettel:

I-II.r. felperes

képv: dr. Ravasz László ügyvéd